

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego
w Warszawie

Wydział Nauk Ekonomicznych

Kierunek

Zarządzanie

Sylabusy przedmiotów obligatoryjnych
na studiach I stopnia

Warszawa 2009

Technologie informacyjne <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL101 <i>Kod przedmiotu</i>	1 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
45 <i>Liczba godzin zajęć</i>	15 <i>Wykłady</i>	30 <i>Ćwiczenia</i>	5 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr Piotr Jałowicki, prof. Arkadiusz Orłowski <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Informatyki <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Celem przedmiotu jest przekazanie i usystematyzowanie wiadomości na temat podstaw użytkowania komputerów, systemu operacyjnego Windows oraz najpopularniejszego oprogramowania użytkowego Office. Posiadanie umiejętności z podanego zakresu jest niezbędne podczas dalszych studiów oraz w późniejszej pracy zawodowej. Zakres realizowanego podczas zajęć materiału jest zgodny z minimami kształcenia dla kierunku Ekonomia i dobrany pod kątem wymagań niezbędnych do uzyskania Europejskiego Certyfikatu Umiejętności Komputerowych w wersji podstawowej (ECDL). Z uwagi na specyfikę kierunku Ekonomia zakres materiału zawiera również wybrane zagadnienia zgodne z certyfikatem w wersji rozszerzonej (ECDL Advanced).			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Uzyskanie wiedzy teoretycznej i praktycznej w zakresie technologii informacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem informatycznego wspierania decyzji w zarządzaniu. Przygotowanie słuchaczy w zakresie użytkowania komputerów i oprogramowania użytkowego w sposób umożliwiający uzyskanie Europejskiego Certyfikatu Umiejętności Komputerowych zgodnie ze standardami ECDL.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów 1. Podstawy technik informatycznych. Budowa komputera klasy PC (sprzęt – hardware, oprogramowanie – software). Podstawowe pojęcia z zakresu technologii informacyjnych (dane, ich reprezentacja w pamięci, program komputerowy). Zastosowania oprogramowania użytkowego. Możliwości wykorzystywania sieci komputerowych. Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo użytkowników komputerów. Podstawowa wiedza na temat aspektów prawnych związanych z użytkowaniem komputerów. 2. Użytkowanie komputerów. Wykorzystywanie podstawowych funkcji komputera klasy PC i jego systemów operacyjnych. Podstawowe umiejętności konfiguracji komputera oraz postępowania w sytuacjach awaryjnych. Efektywne zarządzanie elementami systemu operacyjnego i zbiorami danych (kompresja i dekompresja plików). Bezpieczeństwo danych w systemach lokalnych i sieciowych. Ochrona antywirusowa i wykorzystywanie oprogramowania antywirusowego. b. tematyka ćwiczeń 1. Przetwarzanie tekstów. Tworzenie, edycja, formatowanie, drukowanie i przygotowanie do dystrybucji dokumentów tekstowych. Stosowanie funkcji związanych z tworzeniem i umieszczaniem w dokumentach tabel, obiektów graficznych, równań i wzorów matematycznych, schematów organizacyjnych. Tworzenie i wykorzystywanie korespondencji seryjnej. 2. Arkusze kalkulacyjne. Tworzenie, modyfikacja, formatowanie i zastosowanie arkuszy w wybranych zastosowaniach. Tworzenie i stosowanie standardowych formuł i funkcji tekstowych, matematycznych, logicznych i statystycznych. Tworzenie i formatowanie wykresów. 3. Bazy danych, pozyskiwanie i przetwarzanie informacji. Tworzenie i wykorzystywanie baz danych przy pomocy systemu zarządzania bazą danych. Tworzenie i wykorzystywanie obiektów bazy danych: tabel, formularzy, kwerend i raportów. Znajomość specyfiki i tworzenie relacyjnych baz danych. Przetwarzanie informacji zawartych w bazie przy użyciu zapytań i funkcji. 4. Grafika menedżerska i prezentacyjna. Umiejętność posługiwania się programem do tworzenia prezentacji. Tworzenie, formatowanie i modyfikacja prezentacji z wykorzystaniem różnych układów i szablonów. Edycja tabel, wykresów, obiektów graficznych, multimedialnych w prezentacjach. Wykorzystywanie animacji, efektów przejść pomiędzy slajdami oraz przycisków akcji. 5. Usługi w sieciach informatycznych. Posługiwanie się Internetem i związane z tym zagadnienia bezpieczeństwa. Wyszukiwanie informacji i danych na stronach WWW. Posługiwanie się pocztą elektroniczną i związane z tym zagadnienia bezpieczeństwa. Wyszukiwanie i przysyłanie danych w sieciach lokalnych i internecie.			
Metoda nauczania: Wykłady są realizowane dla wszystkich studentów w sali wyposażonej w projektor wizyjny w formie prezentacji multimedialnych. Ćwiczenia są realizowane w grupach maksymalnie 16 osobowych w laboratoriach komputerowych przy założeniu indywidualnego dostępu każdej osoby do osobnego komputera.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Zaliczenie przedmiotu odbywa się w postaci komputerowego testu sprawdzającego nabyte umiejętności. Ponadto wszyscy chętni mogą odpłatnie uzyskać Europejską Kartę Umiejętności Komputerowych oraz przystąpić do 7 egzaminów po zdaniu, których uzyskują certyfikat Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych zgodnie ze standardami ECDL.			
Pomoce naukowe i literatura: Oprogramowanie użytkowe Microsoft Office, materiały dydaktyczne opracowane zgodnie ze standardami ECDL oraz ECDL-A. a) literatura obowiązkowa A.Staranowicz, P.Duda, A.Orłowski: Technologie informacyjne. Wydawnictwo SGGW, Warszawa, 2007. Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych. Syllabus wersja 4.0, PTI, 2006. Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych. Syllabus wersja 1.0, PTI, 2005.			

Propedeutyka rolnictwa <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL102 <i>Kod przedmiotu</i>	1 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30 <i>Liczba godzin zajęć</i>	30 <i>Wykłady</i>	<i>Ćwiczenia</i>	4 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr Irena Suwara <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Agronomii – Wydział Rolnictwa i Biologii <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Omówienie ogólnych zasad i uwarunkowań prowadzenia produkcji rolniczej i przedstawienie powiązań pomiędzy działami produkcji rolniczej. Ukazanie skali produkcji surowców roślinnych i zwierzęcych, możliwości ich przetwarzania oraz zagadnień obrotu surowcami.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Studenci kierunku Zarządzanie i Marketing po wysłuchaniu i zaliczeniu przedmiotu „Propedeutyka rolnictwa” powinni zdobyć podstawowe informacje dotyczące specyfiki produkcji rolniczej, a w szczególności produkcji roślinnej i chowu zwierząt gospodarskich i rozumieć uwarunkowania klimatyczne i glebowe produkcji na gruntach ornych, użytkach zielonych i pod osłonami oraz prawidłowo oceniać skalę produkcji surowców roślinnych i zwierzęcych. Ponadto studenci powinni rozumieć zagrożenia dla środowiska, jakie może spowodować niewłaściwe stosowanie lub magazynowanie środków do produkcji rolnej, a także umieć oceniać gospodarstwo rolne pod kątem możliwości prowadzenia produkcji według jednego z obowiązujących systemów rolniczych.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów <ol style="list-style-type: none"> Pojęcie propedeutyki rolnictwa. Rolnictwo, jego działy, gałęzie i działalności oraz funkcje. Powiązania pomiędzy działami w gospodarstwie rolniczym. Cechy i specyfika produkcji rolniczej. Czynniki i środki produkcji w rolnictwie. Charakterystyka rolniczej przestrzeni produkcyjnej i obszarów wiejskich. Polskie rolnictwo na tle innych obszarów Unii Europejskiej. Cele i zadania oraz specyfika produkcji roślinnej. Podstawowe pojęcia związane z produkcją roślinną. Uwarunkowania klimatyczne polowej produkcji roślinnej (okres wegetacyjny, rozkład opadów, uwarunkowania termiczne). Uwarunkowania glebowe produkcji roślinnej (mapy glebowe, klasy bonitacyjne i kompleksy glebowe). Rośliny uprawy polowej, ogrodnicze i warzywnicze oraz ich znaczenie gospodarcze. Cele i zadania oraz specyfika produkcji zwierzęcej. Podstawowe pojęcia związane z produkcją zwierzęcą. Gałęzie produkcji zwierzęcej, główne cele chowu zwierząt gospodarskich. Przegląd najważniejszych grup zwierząt. Środki do produkcji roślinnej (nawozy i środki ochrony roślin). Środki do produkcji zwierzęcej (pasze dla zwierząt). Gospodarowanie na trwałych użytkach zielonych. Rola przyrodnicza i gospodarcza trwałych użytków zielonych. Systemy rolnictwa europejskiego. Systemy polowej produkcji roślinnej i uprawy roli (pole, działka, rozłóg, monokultura, płodozmian, uprawa płużna, uprawa uproszczona). Zaliczenie. b. tematyka ćwiczeń			
Metoda nauczania: Wykłady			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Ocena na podstawie kontroli obecności lub sprawdzian pisemny.			
Pomoce naukowe i literatura: a) literatura obowiązkowa MRiRW, MŚ – „Kodeks Dobrej Praktyki Rolniczej”, Warszawa, 2004. Nazaruk, M. – „Podstawy rolnictwa”, SGGW, Warszawa 1998. b) literatura uzupełniająca Karczmarczyk, S. – „Podstawy produkcji roślinnej”, Szczecin 1997. Klepacki, B. – „Ekonomika i organizacja rolnictwa”, WSiP, Warszawa 1999. Kowalak, Z. – „Produkcja rolnicza”, cz.1 i 2, Poznań 2002. Praca zbiorowa – „Podstawy produkcji zwierzęcej”, Warszawa 1999. Suwara, I. – „Podstawy produkcji roślinnej”, WSiP 1999.			

Geografia ekonomiczna <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL106 <i>Kod przedmiotu</i>	1 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30	15	15	5
<i>Liczba godzin zajęć</i>	<i>Wykłady</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Liczba punktów ECTS</i>
dr Halina Powęska <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Polityki Agrarnej i Marketingu <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu:			
<p>Celem przedmiotu jest poznanie związków przyczynowo-skutkowych zachodzących w przestrzeni w celu kształcenia umiejętności optymalnego wykorzystywania zasobów środowiskowych, ekonomicznych i społecznych dla właściwego podejmowania decyzji na różnych szczeblach funkcjonowania systemów społeczno-gospodarczych. Położony jest duży nacisk na nabycie przez studentów umiejętności identyfikacji, opracowywania i interpretacji zjawisk społeczno-ekonomicznych zachodzących w środowisku geograficznym. W cyklu wykładów i ćwiczeń przedstawione są także sposoby gospodarowania człowiekiem w przestrzeni, zasady lokalizacji i rozmieszczenia działalności gospodarczej, skutki gospodarczej działalności człowieka dla ludzkości, gospodarki i środowiska. Wyróżnić należy dwa podstawowe, wzajemnie uzupełniające się, nurty zagadnień: teoretyczne i empiryczne. Zadaniem nurtu teoretycznego jest pokazanie w sposób modelowy zjawisk i procesów zachodzących w relacji człowiek – środowisko przyrodnicze i społeczno-ekonomiczne. Empiryczne ujęcie odnosi się do problematyki współczesnych procesów społeczno-ekonomicznych ze szczególnym uwzględnieniem powiązań: gmina – region, region – kraj, kraj – kontynent.</p>			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje:			
<p>Efektom kształcenia w zakresie geografii ekonomicznej jest nabycie przez studentów zarządzania umiejętności analizy, identyfikacji, opracowywania i interpretacji zjawisk społeczno-ekonomicznych zachodzących w przestrzeni.</p>			
Opis przedmiotu:			
a. tematyka wykładów			
<p>Przedmiot badań i zakres geografii ekonomicznej. Metodologia geografii ekonomicznej. Współczesne kierunki i problemy badawcze geografii ekonomicznej. Krajobraz, miejsce, przestrzeń jako elementy środowiska. Organizacja życia społeczno-gospodarczego we współczesnym świecie. Świat, Europa, Polska – dynamika zmian na mapie politycznej. Problemy demograficzne współczesnego świata. Układ osadniczy i jego struktura. Procesy urbanizacyjne. Przestrzenne aspekty działalności przemysłowej. Rolnictwo i gospodarka żywnościowa. Gospodarka przestrzenna i jej elementy. Wzrost roli usług we współczesnej gospodarce. Komunikacja jako element infrastruktury. Przestrzenne zróżnicowanie działalności ekonomicznej na Świecie.</p>			
b. tematyka ćwiczeń			
<p>Czynniki rozwoju lokalnego, koncepcje rozwoju lokalnego, rozwój wielofunkcyjny. Jednostki samorządu terytorialnego w Polsce i w wybranych państwach w Europie i na Świecie. Gmina, powiat i województwo jako region ekonomiczny. Wpływ środowiska geograficznego na rozwój społeczno-gospodarczy Mapa jako źródło informacji i sposób prezentacji. Tendencje zmian demograficznych w Polsce. Aktywność zawodowa ludności Polski. System osadniczy w Polsce. Struktura przestrzenna przemysłu, rolnictwa i leśnictwa w Polsce. Układ przestrzenny infrastruktury gospodarczej. Przestrzenne zróżnicowanie znaczenia sektora usług w gospodarce współczesnej Polski ze szczególnym uwzględnieniem usług rynkowych. Struktura przestrzenna gospodarki.</p>			
Metoda nauczania:			
<p>Charakterystyka struktur i procesów przy wykorzystaniu metod wnioskowania indukcyjnego i dedukcyjnego w zakresie identyfikacji prawidłowości występowania i rozwoju zjawisk i procesów przestrzennych.</p> <p>Uwzględnianie w zakresie analizy struktury przestrzennej działalności społeczno-gospodarczych skali lokalnej, regionalnej i krajowej a także kontekstu porównawczego ze światem.</p> <p>Indywidualne oraz zespołowe wykonywanie przez studentów zadań z zakresu analizy wybranych zagadnień geograficzno-ekonomicznych z wykorzystaniem metod statystycznych oraz graficznych metod prezentacji.</p> <p>Prezentacja przez studentów wybranych zagadnień z tematyki zajęć ćwiczeniowych oraz wyników przeprowadzonych analiz.</p>			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń:			
Egzamin pisemny / ocena aktywności na zajęciach oraz pisemne kolokwium.			
Pomoce naukowe i literatura:			
a) literatura obowiązkowa			
Kuciński K., Geografia ekonomiczna. Zarys teoretyczny, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2004			
Rogacki H., Geografia społeczno-gospodarcza Polski, PWN, Warszawa 2007			
b) literatura uzupełniająca			
Kuciński K., Geografia. Kompendium w zarysie i zadaniach, Difin, Warszawa 2008			
Fierla I., Geografia gospodarcza Polski, PWN, Warszawa 2004			
Domański R., Geografia ekonomiczna. Ujęcie dynamiczne, PWN, Warszawa 2005			
Tkocz J., Podstawy geografii społeczno-ekonomicznej. Wykład teoretyczny, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2007			
Wrona J., Rek J., Podstawy geografii ekonomicznej, PWN, Warszawa 2004			
Michałków I. Zarys geografii ekonomicznej, PWN, Warszawa 2000			
Fierla I., Geografia gospodarcza świata, PWN, Warszawa 2002			
Czerny M., Globalizacja a rozwój. Wybrane zagadnienia geografii społeczno-gospodarczej świata, Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 2005			
Falkowski J., Kostrowicki J., Geografia rolnictwa świata, PWN, Warszawa 2001			
Bank Danych Regionalnych GUS, GUS, Warszawa			
Atlas Narodowy Rzeczypospolitej Polskiej			

Mikroekonomia <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL104 <i>Kod przedmiotu</i>	1 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
45	15	30	6
<i>Liczba godzin zajęć</i>	<i>Wykłady</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Liczba punktów ECTS</i>
dr hab. Włodzimierz Wójcicki prof. SGGW <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomii i Polityki Gospodarczej <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Przekazanie studentom wiedzy o charakterze, zakresie przedmiotu i jego powiązaniach a innymi dyscyplinami, wyposażenie w umiejętność dostrzegania zjawisk i procesów ekonomicznych w otaczającej rzeczywistości, umożliwienie samodzielnej analizy i oceny zjawisk i procesów ekonomicznych.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Rozumienie podstawowych kategorii ekonomicznych, rozumienie zasad działania głównych podmiotów w systemie ekonomicznym państwa, rozumienie wpływu czynników ekonomicznych na zarządzanie.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów Przedmiot ekonomii, jego zakres oraz powiązanie z innymi dyscyplinami. Funkcje ekonomii – ekonomia pozytywna i normatywna. Główne nurty ekonomii i współczesne trendy rozwoju. Rynek – jego istota, funkcje i dysfunkcje (niedoskonałości). Konkurencja rynkowa i struktury rynkowe wyodrębniane na jej podstawie. Zachowanie organizacji na rynku. Istota oraz czynniki popytu i podaży. Cena rynkowa i jej funkcje. Elastyczność popytu i podaży. Popyt i podaż zagregowane, równowaga rynkowa. Istota przedsiębiorstwa, rodzaje przedsiębiorstw, formy organizacyjno – prawne. Funkcje przedsiębiorstwa w gospodarce. Cele działalności przedsiębiorstwa. Pojęcie, istota, rodzaje kosztów; koszty w krótkim i długim okresie. Koszty a efektywność działalności. Renta ekonomiczna. Zysk jako kategoria ekonomiczna. Podstawowe etapy rozwoju teorii przedsiębiorstwa. Równowaga organizacji na rynku konkurencyjnym, w szczególności na rynku pracy i rynku finansowym. Otoczenie przedsiębiorstwa – wpływ czynników ekonomicznych (oraz innych) na bezpieczeństwo organizacji i zarządzanie organizacją. Pojęcie, istota, instytucjonalne podstawy kreowania dobrobytu społecznego. Ekonomiczne aspekty funkcjonowania organizacji non profit. b. tematyka ćwiczeń Podstawowe pojęcia i kategorie ekonomiczne – definicje i interpretacja. Analiza ekonomiczna - jej istota, cele, rodzaje, narzędzia i metody. Czynniki mierzalne i niemierzalne popytu i podaży. Funkcje popytu i podaży. Elastyczność dochodowa, cenowa, mieszana popytu i cenowa podaży. Cena i jej funkcje; cena: równowagi, minimalna, maksymalna, bieżąca i stała. Rynki czynników produkcji. Zachowanie przedsiębiorstwa w warunkach struktur rynkowych o różnej konkurencyjności. Kategoryzacja prawna przedsiębiorstw dla celów polityki gospodarczej. Funkcja produkcji ujmująca produkt całkowity, przeciętny i krańcowy. Koszt a nakład w przedsiębiorstwie. Koszty: stałe, zmienne, przeciętne, jednostkowe, bezpośrednie, pośrednie, krańcowe, alternatywne, utopione; dla celów zarządczych i podatkowych. Analiza kosztów w długim i krótkim okresie. Warunki osiągania optimum produkcji i maksymalizacji zysku. Cele działalności przedsiębiorstwa według grup interesu – właścicieli, akcjonariuszy, pracowników, dostawców, pośredników finansowych, administracji publicznej. Podstawowe elementy teorii konsumenta. Cele, zadania, finansowanie organizacji non profit i ekonomiczne aspekty ich funkcjonowania.			
Metoda nauczania: Wербalna, wizualna, z wykorzystaniem materiałów statystycznych, z nawiązaniem do bieżącej sytuacji gospodarczej i społecznej.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Wykłady: egzamin w formie testu pisemnego, ćwiczenia: zaliczenie poprzez kolokwia pisemne, testy.			
Pomoce naukowe i literatura: a. literatura obowiązkowa Begg D., Fischer., Dornbusch R., Mikroekonomia, PWE, Warszawa, 2003 b. literatura uzupełniająca Becla A., Czaja S., Hałasa J.M., Rumianowska I., Elementy mikroekonomii, I-BiS, Wrocław 2001			

Psychologia pracy <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL105 <i>Kod przedmiotu</i>	1 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30	15	15	4
<i>Liczba godzin zajęć</i>	<i>Wykłady</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Liczba punktów ECTS</i>
dr hab. Jan Wołoszyn – prof. nadzw.	Katedra Ekonomiki Edukacji, Komunikowania i Doradztwa		polski
<i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	<i>Jednostka organizacyjna</i>		<i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu:			
Głównym celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z teoretycznymi i metodologicznymi podstawami psychologii pracy jako psychologii stosowanej, szczególnie: różnorodnymi uwarunkowaniami i rolą pracy w życiu człowieka, znaczeniem kompetencji w procesie pracy, czynnikiem ludzkimi w pracy.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje:			
Identyfikowania różnych kompetencji zawodowych, analizowania wpływu warunków wewnętrznych i zewnętrznych człowieka na jego chęć do pracy, analizowania poszczególnych etapów rozwoju człowieka pod kątem wyboru, kształcenia i doskonalenia zawodowego, rozstrzygania konfliktów pracowniczych, radzenia sobie ze stresem.			
Opis przedmiotu:			
a. tematyka wykładów			
1. Zakres przedmiotu i siatka podstawowych pojęć (rodowód, przedmiot, zadania, działy i obszary problemowe psychologii pracy, teorie służące do wyjaśnienia zjawisk psychologicznych (behawioryzm, psychoanaliza, humanizm, teoria poznawcza), miejsce psychologii pracy wśród nauk psychologicznych i innych nauk społecznych. 2. Psychologiczna analiza pracy (podstawowe postacie rzeczywistości (rzecz, osoba, idea, podmiot), podstawowe formy aktywności człowieka (praca, walka, zabawa, kult), związek form aktywności człowieka z postaciami rzeczywistości, istota i rodzaje pracy ludzkiej wyodrębnione z uwzględnieniem kryterium podmiotowego, przedmiotowego i organizacyjno-prawnego, funkcje pracy ludzkiej, teorie rozwoju człowieka pod kątem wykonywania pracy, zagadnienia pracy ludzkiej w doktrynach wielkich religii oraz w różnych teoriach organizacji i zarządzania. 3. Analiza psychologiczna pracownika (istota osobowości w kontekście pracy ludzkiej, zdolności, uzdolnienia i zainteresowania pracą, rola wiedzy w życiu człowieka, postawy i wartości, kwalifikacje i kompetencje pracownicze). 4. Stres w pracy a zdrowie personelu (istota stresu, natura reakcji stresowej, źródła stresu, sposoby walki ze stresem (zalecenia dietetyczne, leczenie farmakologiczne, techniki relaksacji, ćwiczenia fizyczne, hipnoza). 5. Psychologiczna analiza motywacji i motywowania (istota motywacji i motywowania, teorie potrzeb (Maslow, Atkinson, Herzberg), teorie oczekiwań (Vroom, Porter, Lawler, teorie wzmocnień (uwarunkowania instrumentalne, Skinnera, reguła Hamnera). 6. Konflikty w miejscu pracy (istota konfliktów i ich źródła, tradycyjne współczesne podejście do konfliktów, fazy rozwoju konfliktu i jego dynamika, strategie sterowania konfliktami, style i metody rozwiązywania konfliktów. 7. Przywództwo w miejscu pracy (istota przywództwa, cechy mające związek z przywództwem, style przywództwa).			
b. tematyka ćwiczeń			
1. Kompetencje zawodowe (identyfikacja różnic pomiędzy kwalifikacjami zawodowymi a kompetencjami, dobór wiedzy i umiejętności do poszczególnych poziomów kwalifikacji, określanie kompetencji zawodowych na różnych poziomach kształcenia). 2. Dobór optymalnych warunków pracy (analiza układu człowiek - maszyna, analiza wpływu warunków otoczenia na niezawodność człowieka w pracy, analiza wpływu warunków wewnętrznych na niezawodność człowieka w pracy). 3. Motywacja i umiejętności motywowania (analiza motywów wpływających na myślenie i działanie, określanie wpływu innych ludzi na facylitację i próżniactwo społeczne, identyfikacja potrzeb ludzkich, analiza skutków motywacji wewnętrznej i zewnętrznej). 4. Etapy rozwoju poznawczego i emocjonalnego człowieka (analiza struktury kompetencji umysłowych, identyfikacja wiedzy deklaratywnej i proceduralnej, identyfikacja skłonności zawodowych, diagnoza cech osobowości pod kątem wyboru przyszłej pracy). 5. Sposoby rozstrzygania konfliktów (debata nad pozytywnymi i negatywnymi skutkami konfliktów, diagnoza preferowanego stylu rozwiązywania konfliktu, określanie okoliczności stosowania poszczególnych stylów rozwiązywania konfliktów, rozstrzyganie konfliktu wybranymi metodami. 6. Zwalczanie reakcji stresowej (analiza różnych form odpowiedzialności za siebie w walce ze stresem, określanie zaleceń dietetycznych w reakcji stresowej, planowanie techniki relaksacyjnej zapobiegającej niepożądanemu stresowi, ćwiczenie elementów wybranych technik relaksacyjnych. 7. Grupowe techniki doskonalenia (identyfikacja grupowych technik doskonalenia, określanie celu treningu wrażliwości, identyfikacja sposobów osiągnięcia większej efektywności z wykorzystaniem siatki kierowniczej, ocena efektywności technik doskonalenia.			
Metoda nauczania:			
Wykład, dyskusja, metody aktywizujące.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń:			
Ćwiczenia zaliczane są na podstawie indywidualnej aktywności studentów na zajęciach oraz pisemnej pracy zaliczeniowej. Egzamin z przedmiotu odbywa się w formie pisemnej.			
Pomoce naukowe i literatura:			
a. literatura obowiązkowa			
Hamer H, Wołoszyn J.: Wybrane zagadnienia z psychologii społecznej. Format-AB. Warszawa, 1997.			
b. literatura uzupełniająca			
Everly G. S., Jr, Rosenfeld R.: Stres Przyczyny, terapia i autoterapia. PWN. Warszawa, 1992.			
Nosal C. S. Psychologia decyzji kadrowych. Wyd. Profesjonalnej Szkoły Biznesu. Kraków, 1997.			
Katz D., Kahn R., L.: Społeczna psychologia organizacji. PWN. Warszawa, 1979.			
Lehmann G.: Praktyczna psychologia pracy. PZWL. Warszawa, 1996.			

Matematyka <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL103 <i>Kod przedmiotu</i>	1 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
60 <i>Liczba godzin zajęć</i>	30 <i>Wykłady</i>	30 <i>Ćwiczenia</i>	6 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr Waclawa Tempczyk <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonometrii i Statystyki <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Zapoznanie z matematyką potrzebną w zarządzaniu			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Posługiwanie się podstawową wiedzą z matematyki wyższej jako narzędziem w zarządzaniu; wykonywania opracowań z wykorzystaniem aparatu matematycznego; rozumienia i stosowania sformalizowanego aparatu matematycznego w zarządzaniu			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów Rachunek macierzowy. Algebra macierzy, wyznaczniki i ich własności. Macierz odwrotna; równania macierzowe. Układy równań liniowych. Twierdzenie Cramera. Operacje elementarne. Rząd macierzy i twierdzenie Kroneckera-Cappelliego. Metoda eliminacji Gaussa, poszukiwanie macierzy odwrotnych metodą Gaussa. Rozwiązania bazowe. Układy nierówności liniowych. Układy jednorodne. Przestrzeń liniowa. Liniowa niezależność wektorów. Rachunek różniczkowy jednej zmiennej. Ciągi liczbowe, ich granice i własności. Ciągi i liczba e . Szeregi liczbowe. Podstawowe kryteria zbieżności szeregów o wyrazach dodatnich (porównawcze, d'Alemberta, Cauchy'ego). Podstawowe własności funkcji. Granica i ciągłość funkcji. Funkcja złożona i funkcja odwrotna. Funkcje cyklometryczne. Pochodna funkcji i jej własności. Pochodna funkcji logarytmicznej. Pochodna funkcji odwrotnej, pochodne funkcji wykładniczej i cyklometrycznych. Pochodne wyższych rzędów. Reguła de l'Hospitala. Wklęsłość i wypukłość; tempo wzrostu funkcji. Badanie przebiegu zmienności funkcji (funkcja gęstości rozkładu normalnego, funkcja gęstości rozkładu Cauchy'ego). Zastosowania ekonomiczne rachunku różniczkowego (interpretacja ekonomiczna pochodnej, tempo wzrostu funkcji, elastyczność funkcji). Różniczka i przybliżona wartość funkcji. Rachunek całkowy. Całka nieoznaczona i jej własności. Elementarne metody całkowania. Całka oznaczona Riemanna, związek z całką oznaczoną, interpretacja geometryczna całki oznaczonej. Własności całek oznaczonych, całkowanie przez części i przez podstawienie. Zastosowania całki oznaczonej. Funkcja górnej granicy całkowania. Całki niewłaściwe. Równania różnicowe: równanie liniowe rzędu pierwszego i drugiego o stałych współczynnikach. Metoda iteracji. Funkcje wielu zmiennych: Funkcje wielu zmiennych. Pochodne cząstkowe. Różniczka zupełna. Ekstrema lokalne i globalne funkcji wielu zmiennych. Ekstrema warunkowe. Równania różniczkowe zwyczajne: równanie o zmiennych rozdzielonych, równanie liniowe pierwszego rzędu. b. tematyka ćwiczeń Ścisłe związana z wykładami			
Metoda nauczania: Ambulatoryjna			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: ćwiczenia na podstawie zaliczonych kolokwίων, egzamin na podstawie dobrze napisanej pracy egzaminacyjnej.			
Pomoce naukowe i literatura: Komputer, rzutnik, tablica a. literatura obowiązkowa Krysicki, Włodarski, Analiza matematyczna w zadaniach, część 1, Wyd. 29, Warszawa 2004 b. literatura uzupełniająca Budrewicz, Przekształcenie Z i równania różnicowe Matłoka, Matematyka dla ekonomistów Kłopotowski, Marcinkowska-Lewandowska, Nykowska, Nykowski, Matematyka Bartosiewicz, Mozyrska, Pawłuszewicz, Matematyka Piszczala, Matematyka i jej zastosowanie w naukach ekonomicznych Doman, Matłoka, Wojcieszyn, Matematyka Kolupa, Algebra dla ekonomistów Jóźwikowska, Tempczyk, Pytania testowe z podstaw matematyki, SGGW, Warszawa 2006			

Rachunkowość finansowa <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL301 <i>Kod przedmiotu</i>	3 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
45	15	30	4
<i>Liczba godzin zajęć</i>	<i>Wykłady</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Liczba punktów ECTS</i>
dr Tomasz Siudek <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Opanowanie przez studentów ewidencji księgowej operacji gospodarczych zachodzących w jednostkach gospodarczych, posiadanie umiejętności obliczania wyniku finansowego oraz sporządzania sprawozdań finansowych. Zapoznanie studentów z zasadami ewidencji księgowej pozycji bilansowych i wyników.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Rozumienie istoty, zasad i instrumentów rachunkowości finansowej; stosowania instrumentów rachunkowości finansowej w rozwiązywaniu problemów zarządzania.			
Opis przedmiotu:			
a. tematyka wykładów			
1. Ewidencja księgowa środków pieniężnych (klasyfikacja środków pieniężnych; wycena środków pieniężnych; ewidencja księgowa środków pieniężnych w kasie; ewidencja księgowa środków pieniężnych w banku; ewidencja księgowa innych środków pieniężnych; ewidencja księgowa czeków; ewidencja księgowa weksli obcych; ewidencja księgowa środków pieniężnych w drodze). 2. Ewidencja księgowa majątku trwałego (klasyfikacja i zasady wyceny majątku trwałego; metody amortyzacji majątku trwałego; ewidencja księgowa rzeczowego majątku trwałego; ewidencja księgowa wartości niematerialnych i prawnych; ewidencja księgowa finansowego majątku trwałego; ewidencja księgowa leasingu operacyjnego i finansowego). 3. Ewidencja rozrachunków i roszczeń (pojęcie i klasyfikacja rozrachunków; wycena należności i zobowiązań, inwentaryzacja należności i zobowiązań, ewidencja księgowa rozrachunków z tytułu dostaw i usług, ewidencja księgowa rozrachunków z pracownikami, ewidencja księgowa rozrachunków publiczno-prawnych, ewidencja księgowa pozostałych rozrachunków). 4. Ewidencja księgowa materiałów (organizacja gospodarki materiałami, zasady gospodarowania materiałami, dokumenty obrotu materiałami, zasady wyceny materiałów, ewidencja księgowa materiałów, rozliczenie zakupu, materiały w drodze, dostawy niefakturowane, odchylenia od cen ewidencyjnych, koszty zakupu, rozchód materiałów, zużycie materiałów, sprzedaż materiałów, materiały w przerobieniu, rozliczenie inwentaryzacji materiałów). 5. Ewidencja produktów gotowych i towarów (pojęcie wyrobów gotowych i towarów, wycena wyrobów gotowych i towarów, ewidencja księgowa wyrobów gotowych i towarów, odchylenia od cen ewidencyjnych wyrobów gotowych i towarów). 6. Ewidencja księgowa kosztów (koszty według rodzajów, koszty według typów działalności i ich rozliczenie, rozliczenia międzyokresowe kosztów, rozliczenia międzyokresowe czynne, rozliczenia międzyokresowe bierne, koszty uzyskania przychodów). 7. Ewidencja księgowa przychodów (przychody ze sprzedaży produktów, przychody ze sprzedaży towarów i usług, pozostałe przychody operacyjne, przychody finansowe, zyski nadzwyczajne, przychody przyszłych okresów). 8. Ewidencja kapitałów i rezerw (ewidencja księgowa kapitałów, ogólna charakterystyka kapitałów własnych i obcych, kapitały własne w różnych formach prawnych jednostek gospodarczych, rezerwy, pojęcie i rodzaje rezerw, ewidencja księgowa rezerw, bilansowa klasyfikacja rezerw, rezerwy niebilansowe, rezerwy bilansowe). 9. Ewidencja księgowa wyniku finansowego i jego rozliczenie (rachunek zysków i strat w układzie porównawczym, rachunek zysków i strat w układzie kalkulacyjnym, podział i rozliczenie wyniku finansowego). 10. Sprawozdawczość finansowa (charakterystyka i zadania sprawozdań finansowych, klasyfikacja sprawozdań finansowych, informacje zawarte w rocznym sprawozdaniu finansowym, wewnętrzne sprawozdania dla potrzeb zarządzania firmą, ogólne zasady interpretacji sprawozdań finansowych, bilans jako narzędzie oceny sytuacji finansowej firmy, ocena wyniku finansowego firmy, analiza przepływu środków pieniężnych).			
b. tematyka ćwiczeń			
1. Ewidencja księgowa środków pieniężnych – rozwiązywanie zadań. 2. Ewidencja księgowa majątku trwałego – rozwiązywanie zadań. 3. Ewidencja rozrachunków i roszczeń – rozwiązywanie zadań. 4. Ewidencja księgowa materiałów – rozwiązywanie zadań. 5. Ewidencja produktów gotowych i towarów – rozwiązywanie zadań. 6. Ewidencja księgowa kosztów – rozwiązywanie zadań. 7. Ewidencja księgowa przychodów – rozwiązywanie zadań. 8. Ewidencja kapitałów i rezerw – rozwiązywanie zadań. 9. Ewidencja księgowa wyniku finansowego i jego rozliczenie – rozwiązywanie zadań. 10. Sprawozdawczość finansowa – rozwiązywanie zadań.			
Metoda nauczania: Metoda podająca (wykład), pokaz (omawianie schematów, rysunków), metoda aktywizacji (rozwiązywanie zadań pod nadzorem prowadzącego).			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Wykłady – egzamin pisemny, ćwiczenia – zaliczenie pisemne w ramach 2 kolokwium			
Pomoce naukowe i literatura:			
a. literatura obowiązkowa			
Sawicki K.: Podstawy rachunkowości. Wydawnictwo PWE, Warszawa 2002. Olchowicz I.: Podstawy rachunkowości. Wydawnictwo Difin, Warszawa 2002. Olchowicz I., Tłaczała A.: Sprawozdawczość finansowa. Wydawnictwo Difin, Warszawa 2002.			
b. literatura uzupełniająca			
Ustawa o rachunkowości (Dz. U. 1994, nr 121, poz. 591). Aleszczyk J.: Rachunkowość finansowa od podstaw. Wydawnictwo WSB, Poznań 2004. Bień W.: Czytanie bilansu przedsiębiorstwa. Wydawnictwo Finans-Service, Warszawa 2002. Gmytrasiewicz M., Karmańska A.: Rachunkowość finansowa. Wydawnictwo Difin, Warszawa 2004. Kiziukiewicz T.: Zarządcze aspekty rachunkowości. Wydawnictwo PWE, Warszawa 2003. Kołaczyk Z., Czerny J.: Rachunkowość finansowa w praktyce. Wydawnictwo FORUM, Poznań 2002. Pałka M.: Zakładowy plan kont z 2005 z komentarzem dla jednostek prowadzących działalność gospodarczą. Wydawnictwo Ekspert, Wrocław 2005. Sawicki K.: Rachunkowość finansowa. Wydawnictwo PWE, Warszawa 2004.			

Prawo <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL204 <i>Kod przedmiotu</i>	2 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30 <i>Liczba godzin zajęć</i>	30 <i>Wykłady</i>	Ćwiczenia	5 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr hab. Elżbieta Tomkiewicz <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Polityki Agrarnej i Marketingu <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Celem przedmiotu jest przekazanie studentom studiów ekonomicznych podstawowych elementów wiedzy prawnej, w oparciu o obowiązujące przepisy prawne, orzecznictwo sądowe oraz literaturę przedmiotu. Z uwagi na kierunek studiów w ramach przedmiotu skoncentrowano się na wybranych zagadnieniach prawa cywilnego, administracyjnego i gospodarczego.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Po zdaniu egzaminu z przedmiotu student będzie posiadał podstawową wiedzę o systemie polskiego prawa, ze szczególnym uwzględnieniem tych zagadnień, które wiążą się z sytuacją prawną obywateli w państwa oraz funkcjonowaniem podmiotów gospodarczych. Student także będzie potrafił korzystać z aktów prawnych.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów 1. Podstawowe pojęcia z zakresu państwa i prawa / pojęcie prawa, norma prawna, źródła prawa, system prawa, gałęzie prawa. 2. Podstawowe zagadnienia prawa konstytucyjnego (konstytucyjne zasady ustrojowe, prawa i wolności obywatelskie, organy władzy ustawodawczej, władza sądownicza). 3. Administracja i prawo administracyjne, organizacja administracji, administracja rządowa, system organów samorządu terytorialnego; postępowanie administracyjne, kontrola administracji. 4. Prawo cywilne i postępowanie cywilne. 5. Przedmiot prawa cywilnego, podmiot i przedmiot stosunku cywilnoprawnego, czynności prawne. 6. Prawo rzeczowe - pojęcie rzeczy, własność i współwłasność, nabycie i utrata własności, ochrona własności. 7. Zobowiązania – źródła zobowiązań, wierzytelność i dług, odpowiedzialność cywilna, zasada swobody umów, wybrane typy umów. 8. Prawo spadkowe /dziedziczenie ustawowe, dziedziczenie testamentowe – formy testamentu, zachówek, zapis, odpowiedzialność za długi spadkowe. 9. Prawo rodzinne /małżeństwo, majątek małżonków, rodzice i dzieci. 10. Prawo karne i postępowanie karne – pojęcie przestępstwa i rodzaje przestępstw, rodzaje kar, podstawowe zasady postępowania karnego. 11. Prawo gospodarcze i handlowe - wolność gospodarcza i jej ograniczenia, definicja i obowiązki przedsiębiorców, spółki osobowe i kapitałowe, ochrona konkurencji . 12. Prawo pracy – zasady polskiego prawa pracy, umowy o pracę, obowiązki pracodawcy i pracownika, wybrane aspekty ubezpieczeń społecznych pracowników.			
Metoda nauczania: Wykład, prezentacja wybranych aktów prawnych, prezentacja orzecznictwa sądowego.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Egzamin w formie pisemnej			
Pomoce naukowe i literatura: a. literatura obowiązkowa Andrzej Filipowicz: Podstawy prawa dla ekonomistów, Beck, Warszawa 2006 Wojciech Siuda: Elementy prawa dla ekonomistów, Poznań 1998 b. literatura uzupełniająca podstawowe akty prawne z zakresu wykładanej problematyki.			

Zarządzanie Nazwa przedmiotu	ZOL206 Kod przedmiotu	2 Semestr	obligatoryjny Status w programie studiów
60 Liczba godzin zajęć	30 Wykłady	30 Ćwiczenia	6 Liczba punktów ECTS
dr Michał Pietrzak Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Katedra Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw Jednostka organizacyjna		polski Język wykładowy
Cele i zadania przedmiotu: W ramach wykładu słuchacze powinni zapoznać się z kluczowymi zagadnieniami teorii i praktyki zarządzania, a w szczególności: organizacjami jako obiektami zarządzania, istotą pracy menedżera, problematyką podejmowania decyzji, planowaniem strategicznym i operacyjnym, projektowaniem struktur organizacyjnych, motywowaniem, kontrolowaniem, organizacją pracy własnej kierownika. W toku zajęć szczególny nacisk będzie położony na aspekty praktyczne i narzędziowe zarządzania współczesnymi organizacjami.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Rozumienie istoty oraz mechanizmów funkcjonowania świata organizacji w zmieniającym się otoczeniu. Znajomość istoty pracy menedżera, zasad i funkcji zarządzania, w szczególności: planowania, organizowania, motywowania i przywództwa, kontrolowania. Umiejętność organizacji pracy własnej.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów Geneza i pojęcie zarządzania (Rozwój praktyki i teorii zarządzania, Przedmiot i zakres nauk o zarządzaniu, Funkcje zarządzania, Menedżerowie – typy, role, umiejętności); Organizacje i przedsiębiorstwa jako podmioty zarządzania (Świat organizacji, Typologie i formy organizacji, organizacja a przedsiębiorstwo, Organizacja w ujęciu systemowym – ludzie, cele, struktura, technika i wyposażenie, otoczenie organizacji); Zarządzanie jako proces rozwiązywania problemów i podejmowania decyzji (Problem a decyzja, Proces decyzyjny, Modele podejmowania decyzji, Elementy teorii gier, Macierz wypłat, Drzewo decyzyjne, Metoda <i>even swaps</i>); Planowanie (Istota planowania, Problematyka celów w przedsiębiorstwie, Planowanie strategiczne, Planowanie operacyjne); Organizowanie (Istota organizowania, Struktura organizacyjna jako narzędzie organizowania; Czynniki strukturotwórcze, Specjalizacja i departamentalizacja, Koordynacja i problematyka rozpiętości kierowania oraz centralizacji/decentralizacji, Formalizacja, Struktura typu U, typu M i H, typu macierzowego, Struktura-maszyna) i struktura-organizm, Cykl życia organizacji, Reorganizacja i restrukturyzacja, outsourcing); Kierowanie (Istota potrzeb człowieka i motywacji; przegląd teorii motywacyjnych, Bodźce materialne i niematerialne w systemach motywacyjnych, Istota autorytetu i przywództwa, Style kierowania, Procesy interpersonalne w organizacjach i praca zespołowa, Rola kultury organizacyjnej w zarządzaniu); Kontrolowanie (Istota kontrolowania jako funkcji zarządzania, Etapy kontrolowania, Formy kontroli, Cechy skutecznych systemów kontroli, Procesy informacyjno-decyzyjne w kontroli, Sterowanie i controlling, Ocena efektywności); Zarządzanie czasem i organizacja pracy własnej menedżera (Zarządzanie czasem, Źródła niesprawności w pracy kierowniczej, Organizacja pracy własnej menedżera, Zasada Eisenhowera, Zasada 60-20-20, Delegowanie uprawnień). b. tematyka ćwiczeń Zajęcia organizacyjne (omówienie programu i zasad zaliczania ćwiczeń, Studium przypadku jako metoda dydaktyczna, przydział prac projektowych); Organizacja jako system społeczno-techniczny (Studium przypadku: Stadnina Koni Huculskich MUSTANG cz.1); Zarządzanie jako proces rozwiązywania problemów i podejmowania decyzji (Studium przypadku: Świąteczny karp, Studium przypadku: Nowy produkt, Gra kierownicza); Planowanie (Studium przypadku: Tanie linie lotnicze, Studium przypadku: Stadnina Koni Huculskich MUSTANG cz.II); Organizowanie (Studium przypadku: ZIARNEX, Studium przypadku Odlewnia, Praca projektowa 1: analiza schematu struktury organizacyjnej wybranej organizacji); Kierowanie (praca projektowa 2: metody oceny pracowników na przykładzie wybranej organizacji, praca projektowa 3: system motywacyjny stosowany w wybranej organizacji, przeprowadzenie i omówienie wyników Testu na style kierowania, gra kierownicza: Układanie kart, Studium przypadku: Zatrudniamy za postawę i osobowość, umiejętności – kształcimy, Studium przypadku: Im lepiej sobie radzisz, tym więcej dostajesz); Kontrolowanie (Studium przypadku: Katastrofy amerykańskich promów kosmicznych, praca projektowa 4: system zarządzania jakością w wybranej organizacji); Zarządzanie czasem w pracy kierowniczej (praca projektowa 5: fotografia dnia pracy menedżera); Kolokwium i podsumowanie zajęć.			
Metoda nauczania: Metoda audytoryjna z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych (wykłady) oraz metoda warsztatowo-seminaryjna bazująca na formach aktywizujących: studia przypadków, zadania, gry kierownicze, prezentacje studentów i dyskusja (ćwiczenia).			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Zaliczenie ćwiczeń na podstawie aktywności na zajęciach, znajomości literatury obowiązkowej weryfikowanej na bieżąco oraz wyników kolokwium. Zaliczenie wykładów na podstawie egzaminu.			
Pomoce naukowe i literatura: Pomoce dydaktyczne: Kserokopie prezentacji multimedialnych; Skrypt: Pietrzak M., Baran J.: Podstawy zarządzania. Studia przypadków i inne ćwiczenia aktywizujące, Wyd. SGGW, Warszawa 2007 (skrypt zawiera case studies do analizy i rozwiązania przez studentów, testy i scenariusze gier kierowniczych). a. literatura obowiązkowa Griffin R. W.: Podstawy zarządzania organizacjami. PWN, Warszawa 1996 (i późniejsze wydania). Kozmiński A. K., Piotrowski W. (red.): Zarządzanie. Teoria i praktyka. PWN, Warszawa 1996 (i późniejsze wydania). Steinmann H., Schreyoegg G.: Zarządzanie. Podstawy kierowania przedsiębiorstwem. Koncepcje, funkcje, przykłady, Oficyna Wyd. Politechniki Wrocławskiej, Wrocław 2001. b. literatura uzupełniająca Chrisidu-Budnik A., Korczak J., Pakuła A., Supnat J.: Nauka organizacji i zarządzania, Kolonia Limited, Wrocław 2005 Kieżun W.: Sprawne zarządzanie organizacją. Oficyna Wyd. SGH, Warszawa 1997. Nelson B., Economy P.: Zarządzanie. Wydawnictwo RM, Warszawa 1999. Obłój K.: Mikroszkołka zarządzania. PWE, Warszawa 1994. Pietrzak M.: Description of Firms' Strategies – the New Methodological Approach Illustrated on Polish Dairy Industry Example, "Agricultural Economics, Rural Development and Informatics in the New Millennium", University of Debrecen, Faculty of Agricultural Economics and Rural Development, Debrecen 2003, s. 1/11-11/11. Pietrzak M.: Dopasować struktury do strategii, „Manager”, nr 8 2004, s. 45-48. Stoner J.A.F. Wankel C.: Kierowanie. PWE, Warszawa 1994. STRATEGOR: „Zarządzanie firmą”, PWE, Warszawa 1997 (i późniejsze wydania). Webber R. A.: Zasady zarządzania organizacjami, PWE, Warszawa 1984 (i późniejsze wydania).			

Podstawy makroekonomii <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL205 <i>Kod przedmiotu</i>	2 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
15	15		3
<i>Liczba godzin zajęć</i>	<i>Wykłady</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Liczba punktów ECTS</i>
dr hab. Włodzimierz Wójcicki prof. SGGW <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomii i Polityki Gospodarczej <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Przekazanie wiedzy, która pozwoli studentowi rozumieć istotę podstawowych zjawisk i procesów gospodarczych zachodzących w makroskali i stanowiących punkt wyjścia do podejmowania decyzji w zakresie polityki ekonomicznej i społecznej.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Studenci poznają różnice i powiązania dzielące/łączące mikroekonomię i makroekonomię, posiadają umiejętność wartościowania informacji o zjawiskach i procesach gospodarczych, nabeżdą umiejętności wstępnej oceny podejmowanych przez administrację publiczną decyzji makroekonomicznych.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów Makroekonomia – jej istota w porównaniu z mikroekonomią, podstawowe kategorie, zakres zainteresowań. Makroekonomia jako nauka - jej funkcje, powiązania z innymi dyscyplinami, podstawowe trendy rozwoju. Funkcjonowanie gospodarki w skali makro – ruch okrężny, procesy i przejawy globalizacji. Pieniądz w ruchu okrężnym – jego funkcje i formy. Czynniki popytu na pieniądź. Rola i zadania państwa w gospodarce. Pojęcie, funkcje i zakres budżetu państwa. Zasady budżetowe jako reguły gospodarowania środkami publicznymi. Dochody budżetowe – ich klasyfikacja i struktura. Wydatki budżetowe – ich klasyfikacja i struktura. Deficyt budżetowy i dług publiczny w teoriach ekonomicznych i w sferze realnej. Podatki i opłaty – ich istota, klasyfikacja i funkcje oraz sposoby regulowania. Polityka podatkowa państwa i jej miejsce w polityce gospodarczej i społecznej. Dyscyplina finansów publicznych – narzędzia i zadania. Pojęcie równowagi makroekonomicznej – jego istota i wieloaspektowość.			
Metoda nauczania: Wykład metodą werbalną z licznymi odwołaniami do bieżącej sytuacji gospodarczej i społecznej w kraju i częściowo w UE, z wykorzystaniem nowoczesnych form przekazu.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Zaliczenie w formie testu.			
Pomoce naukowe i literatura: a. literatura obowiązkowa Burda M., Wyplosz Ch., Makroekonomia. Podręcznik europejski, PWE, Warszawa 1995 i następne wydania Czarny B., Czarny E., Bartkowiak R., Rapacki R., Podstawy ekonomii, PWE, Warszawa 1998 i następne wydania.			

Ekonomika gospodarki żywnościowej <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL202 <i>Kod przedmiotu</i>	2 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30 <i>Liczba godzin zajęć</i>	15 <i>Wykłady</i>	15 <i>Ćwiczenia</i>	3 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr inż. Dorota Komorowska <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomiki Rolnictwa i MSG <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Celem przedmiotu „Ekonomika gospodarki żywnościowej” jest zapoznanie z podstawowymi pojęciami, specyfiką, ekonomiką i organizacją produkcji w gospodarce żywnościowej. Przybliżenie powiązań i zależności występujących w tym obszarze. Przedstawienie kierunków i czynników rozwoju współczesnej gospodarki żywnościowej.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Rozumienie powiązań w gospodarce żywnościowej pomiędzy poszczególnymi jej ogniwami. Umiejętność interpretowania zależności ekonomicznych i problemów praktyki gospodarczej w obszarze gospodarki żywnościowej.			
Opis przedmiotu:			
a. tematyka wykładów			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Historyczny proces kształtowania gospodarki żywnościowej. Ewolucyjne przemiany w zakresie udziału rolnictwa w wytwarzaniu finalnych produktów żywnościowych. 2. Pojęcie i charakterystyka współczesnej gospodarki żywnościowej. Działy i gałęzie gospodarki narodowej uczestniczące w wytwarzaniu żywności. 3. Charakterystyka poszczególnych ogniw gospodarki żywnościowej, tj.: produkcji środków produkcji dla rolnictwa, produkcji rolniczej i nierolniczej, przemysłu przetwarzającego surowce rolnicze i nierolnicze pochodzenia, obrotu żywnością i przetwarzania końcowego żywności. 4. Przepływy i powiązania pomiędzy poszczególnymi ogniwami gospodarki żywnościowej. 5. Ekonomika i organizacja produkcji w gospodarce żywnościowej. 6. Gospodarka żywnościowa a agrobiznes. Modele tworzenia agrobiznesu, tzn. integracja pionowa dziedzin zaangażowanych w wytwarzanie żywności przez kontrakt lub wspólną własność. Konglomeraty w produkcji żywności. 7. Czynniki kształtujące ekonomikę i rozwój współczesnej gospodarki żywnościowej. 8. Udział gospodarki żywnościowej w gospodarce narodowej (udział w zasobach produkcyjnych i w tworzeniu dochodu narodowego). 9. Tendencje zmian w konsumpcji żywności, względy zdrowotne i dietetyczne. 10. Pojęcie bezpieczeństwa żywnościowego. Regulacje w gospodarce żywnościowej. 11. Gospodarka żywnościowa w Polsce na tle innych krajów Unii Europejskiej. 12. Problemy światowej gospodarki żywnościowej. 			
b. tematyka ćwiczeń			
Celem ćwiczeń jest pogłębienie tematyki wykładowej przedmiotu w formie analiz ekonomicznych, dyskusji problemowych i zadań odpowiednio do zakresu materiału wykładowego.			
Metoda nauczania: Wykład i ćwiczenia pogłębiające problematykę wykładową przedmiotu.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Zaliczenie pisemne			
Pomoce naukowe i literatura:			
a. literatura obowiązkowa			
Grabowski S.: Ekonomika gospodarki żywnościowej, PWSBiA, Warszawa 1995			
Tracy M.: Polityka rolno-żywnościowa w gospodarce rynkowej, UW, Warszawa 1997			
Woś A.: Podstawy agrobiznesu, PWSBiA, Warszawa 1996			
b. literatura uzupełniająca			
Tomczak F.: Od rolnictwa do agrobiznesu. Transformacja gospodarki rolniczo-żywnościowej Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, SGH, Warszawa 2007			
Łuczka-Bakuła W.: Gospodarka żywnościowa i obszary wiejskie wobec procesu globalizacji, AE w Poznaniu, Poznań 2004			
Grochowska M.: Bezpieczeństwo żywności i żywienia, AE w Poznaniu, Poznań 2006			
Czyżewski A., Sapa A.: Mechanizm wymiany rolno - żywnościowej Polski z krajami UE, AE w Poznaniu, Poznań 2003			

Nauka o organizacji <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL203 <i>Kod przedmiotu</i>	2 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
45	30	15	4
<i>Liczba godzin zajęć</i>	<i>Wykłady</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Liczba punktów ECTS</i>
dr inż. Barbara Wyrzykowska <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: W ramach przedmiotu studenci powinni zapoznać się z aktualną wiedzą na temat funkcjonowania różnych typów organizacji, form własności majątku organizacji oraz istoty zarządzania nimi.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Rozumienie podstaw teoretycznych, form i typów oraz ogólnych zasad funkcjonowania organizacji. Umiejętność określenia w praktyce efektywności organizacji i jej zmian.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów 1. Teorie organizacji a nauka o organizacji. 2. Rodzaje i typy organizacji – ich cele. 3. Organizacje przyszłości. 4. Organizacja, kierownik, przedsiębiorczość – istota, relacje. 5. Społeczna odpowiedzialność organizacji. 6. Otoczenie organizacji. 7. Nadzór korporacyjny nad organizacją. 8. Formy prawno- organizacyjne i własnościowe – konsekwencje ekonomiczne i społeczne. 9. Geneza, rozwój, cykl życia organizacji – etapy i zdarzenia. 10. Zasoby nowoczesnej organizacji. 11. System funkcji, procesów i przedsięwzięć w organizacji. 12. Architektura systemu zarządzania organizacją. 13. Współczesne koncepcje zarządzania organizacją. b. tematyka ćwiczeń 1. Wprowadzenie w problematykę przedmiotu. Organizacja w ujęciu systemowym. 2. Organizacja procesowa – założenia, kategorie oraz praktyczne rozwiązania ujęcia procesowego. 3. Organizacja wirtualna – ujęcia oraz modele organizacji wirtualnej. 4. Organizacja fraktalna – cechy i modele organizacji fraktalnej. 5. Organizacje sieciowe – podmioty tworzące układy sieciowe, typologia, cechy i wymiary struktur sieciowych. 6. Organizacja ucząca się – systemy i metody zarządzania wiedzą w organizacji. 7. Kolokwium i podsumowanie zajęć.			
Metoda nauczania: Wykłady wspomagane środkami audiowizualnymi. Ćwiczenia obejmujące pracę indywidualną i w grupach. Forma aktywizująca: studia przypadków, przygotowanie projektów, dyskusja – metoda seminaryjna.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Zaliczenie wykładów na podstawie egzaminu. Zaliczenie ćwiczeń na podstawie aktywności na zajęciach oraz wyników kolokwium.			
Pomoce naukowe i literatura: a. literatura obowiązkowa Koźmiński A., Piotrowski W.: Zarządzanie. Teoria i praktyka. PWN, Warszawa 2001. Lendzion J.P., Stankiewicz- Mróz A.: Wprowadzenie do organizacji i zarządzania. OE, Kraków 2005 b. literatura uzupełniająca Bednarski.: Zarys teorii organizacji i zarządzania. Dom Organizatora, Toruń 2001. Brdulak J.J.: Zarządzanie wiedzą a proces innowacji produktu. SGH, Warszawa 2005. Brilman J.: Nowoczesne koncepcje i metody zarządzania. PWE, Warszawa 2002. Czermiński A, Czerna M., Nogalski B., Rutka R., Apanowicz J.: Zarządzanie organizacjami, Dom Organizatora, Toruń 2002. Galata S.: Strategiczne zarządzanie organizacjami. Difin, Warszawa 2004. Galata S.: Sztuka zarządzania organizacjami. Difin, Warszawa 2006. Kieżun W.: Sprawne zarządzanie organizacją. SGH, Warszawa 1997. Kisielnicki J.: Zarządzanie organizacją. WSzHiP, Warszawa 2004. Korzeniowski L.: Menedżment. Podstawy zarządzania. EAS, Kraków 2005. Krupski R. red: Zarządzanie przedsiębiorstwem w turbulentnym otoczeniu. PWE, Warszawa 2005. Wajda A.: Organizacja i zarządzanie. PWE, Warszawa 2003. Wawrzyniak B.: Zarządzanie wiedzą w przedsiębiorstwie. WSzZiP, Warszawa 2003.			

Zachowania organizacyjne <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL201 <i>Kod przedmiotu</i>	2 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30	15	15	4
<i>Liczba godzin zajęć</i>	<i>Wykłady</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Liczba punktów ECTS</i>
Dr hab. Krystyna Krzyżanowska – prof. SGGW Dr inż. Kazimierz Tabor <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomiki Edukacji, Komunikowania i Doradztwa <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Ułatwienie wyjaśnienia i przewidywania zachowań ludzkich i sprawowanie nad nimi kontroli oraz rozwijanie umiejętności postępowania z ludźmi.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Rozumienie istoty i prawidłowości zachowań organizacyjnych, ich uwarunkowań oraz wpływu na funkcjonowanie organizacji i zarządzanie.			
Opis przedmiotu:			
a. tematyka wykładów Istota oraz zewnętrzne i wewnętrzne uwarunkowanie zachowań organizacyjnych (cechy osobowe jednostki, środowiska społeczne osobowe i instytucjonalne i środowiska przestrzenne). Postawy społeczne i zachowania jednostek w organizacji (pojęcie postawy, właściwości i rodzaje postaw, strategie zmiany postaw, czynniki postawotwórcze, postawy międzygrupowe). Procesy integracji społecznej w organizacji. Źródła i przejawy władzy w organizacji. Autorytet, wpływy, koalicje. Przywództwo (istota, zachowanie przywódcze, wybrane typologie stylów, kierowanie, potencjał kompetencyjny menedżerów a jakość kapitału ludzkiego, koncepcje przywództwa. Kapitał relacyjny jako element kapitału intelektualnego (identyfikacja wymiarów kapitału intelektualnego, pomiar i jego efektywne wykorzystanie). Społeczne problemy zmian w organizacji. Opory przeciw zmianom. Kultura organizacyjna. Transformacje kulturowe. Wielokulturowość organizacyjna. Analogie między relacjami międzygrupowymi a międzykulturowymi (stereotypizacja, błędy atrybucji, etnocentryzm, niepokój międzygrupowy, szok kulturowy). Komunikacja międzykulturowa w organizacjach międzynarodowych. Elementy etyki zachowań organizacyjnych.			
b. tematyka ćwiczeń Zachowanie i postawy grup społeczno-zawodowych w organizacji. Rywalizacja i współpraca wewnątrz – i międzygrupowa. Konflikty interpersonalne wewnątrz i międzygrupowe. Spójność grupy (źródła, przebieg i rodzaje konfliktów w organizacji – zarządzanie konfliktem). Mobbing (przyczyny, cechy). Komunikowanie społeczne w organizacji (komunikacje interpersonalne – mówienie, słuchanie, wybranie metody organizacji komunikowania się ukierunkowane na podniesienie jakości pracy i tworzenie innowacji). Procesy negocjacyjne. Osobowościowe uwarunkowania negocjacji. Poznanie zależności zachowań poszczególnych typów negocjatora w procesie negocjacji. Style negocjacyjne: kooperacyjny (miękki), rywalizacyjny (twardy), rzeczowy (zasadniczy) i techniki negocjacyjne (kształtowanie sytuacji, sterowanie przebiegiem negocjacji, prezentacje, manipulacje psychologiczne). Wypalenie zawodowe, stres – przyczyny, przejawy, przezwyciężenie. Przyczyny zadowolenia i niezadowolenia z pracy. Metody i instrumenty kształtowania zachowań organizacyjnych.			
Metoda nauczania: Wykład, gry symulacyjne, testy, praca w grupach			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Pisemna			
Pomoce naukowe i literatura:			
a. literatura obowiązkowa Robbins S.P.: Zachowania w organizacji, PWE, Warszawa 2004. Griffin R. W. : Podstawy zarządzania organizacjami. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2001. Schultz D.P., Schlultz S.E.: Psychologia a wyzwanie dzisiejszej pracy. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006 Stankiewicz J. : Komunikowanie się w organizacji. Wydawnictwo ASTRUM, Wrocław 1999. Nęcki Z.: Negocjacje w biznesie. Wydawnictwo PSB, Kraków 1995.			
b. literatura uzupełniająca Potocki A. (red.): Zachowania organizacyjne. Wybrane zagadnienia. Wydawnictwo Difin, Warszawa 2005. Moczydłowska J.: Zachowania organizacyjne w nowoczesnym przedsiębiorstwie. Wydawnictwo Naukowe „Słask”, Katowice 2006 Kozusznik B.: Zachowania człowieka w organizacji. PWE, Warszawa 2002. Juchnowicz M. (red.): Kapitał ludzki a kształtowanie przedsiębiorczości. Wydawnictwo POLTEXT, Warszawa 2004 Piasecki B. (red.): Ekonomika i zarządzanie małą firmą. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa-Łódź 2001. Borkowski J.: Socjologia i psychologia społeczna. Zarys wykładu. Wydawnictwo Wyższej Szkoły Humanistycznej im. A. Gieysztor. Pułtusk 2003. Mika S.: Psychologia społeczna. PWN, Warszawa 1984. Aronson E.: Człowiek – istota społeczna. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1998. Sarapata A.: O zadowoleniu i niezadowoleniu z pracy. Instytut Wydawniczy CRZZ, Warszawa 1977 Stephan W. G., Stephan C. W.: Wywieranie wpływu przez grupy. Psychologia relacji. GWP, Gdańsk 2003			

Statystyka <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL303 <i>Kod przedmiotu</i>	3 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
45 <i>Liczba godzin zajęć</i>	30 <i>Wykłady</i>	15 <i>Ćwiczenia</i>	5 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr Robert Pietrzykowski <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomiki Rolnictwa i MSG <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Dostarczenie wiedzy na temat podstawowych metod statystyki opisowej pomocnych w procesach ekonomicznych związanych z zarządzaniem i marketingiem.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Wszechstronna analiz problemów związanych z procesami zarządzania. Wykorzystanie metod statystyki opisowej w zarządzaniu, marketingu przedsiębiorstw, agrobiznesie i turystyce.			
Opis przedmiotu:			
a. tematyka wykładów			
1. Podstawowe pojęcia statystyki opisowej. Zagadnienie losowania próby. Modele matematyczne próby.			
2. Budowa szeregów rozdzielczych i strukturalnych.			
3. Graficzna prezentacja danych. Wykresy statystyczne i wykorzystanie dla różnego typu danych.			
4. Charakterystyki liczbowe: położenia, zmienności kształtu i koncentracji próby.			
5. Metody statystyki opisowej dla próby dwuwymiarowej. Tablica korelacyjna. Tablice kontyngencji. Zależności korelacyjne.			
6. Analiza związku regresyjnego między dwiema cechami.			
7. Regresja liniowa, kwadratowa, potęgowa i wykładnicza.			
8. Analiza szeregów czasowych.			
b. tematyka ćwiczeń			
1. Konstrukcja szeregu rozdzielczego przedziałowego, punktowego i strukturalnego.			
2. Tworzenie i wykorzystanie wykresów statystycznych (histogram, Pareto, todygowo- liściowy i inne) do analizy zjawisk ekonomicznych.			
3. Charakterystyki liczbowe położenia próby jednowymiarowej.			
4. Charakterystyki liczbowe zmienności próby jednowymiarowej.			
5. Miary asymetrii i koncentracji.			
6. Próba dwuwymiarowa i jej graficzna prezentacja. Tablica korelacyjna.			
7. Badanie zależności dwóch cech jakościowych tablica kontyngencji.			
8. Korelacja i regresja. Regresja linowa, kwadratowa, potęgowa i wykładnicza.			
9. Prognozowanie na podstawie szeregów czasowych.			
Metoda nauczania: Wykład i ćwiczenia			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Zaliczenie ćwiczeń: na podstawie prac pisemnych sprawdzających wiedzę teoretyczną ze statystyki oraz praktyczną ze znajomości obsługi pakietów statystycznych. Egzamin: praca testowa (pytania testowe z odpowiedziami wielokrotnego wyboru) oraz test uzupełnień zawierający pytania otwarte.			
Pomoce naukowe i literatura: Pakiety statystyczne: Statgraphics, SPSS, Statistica oraz Excel.			
a. literatura obowiązkowa			
Aczel A. D. : Statystyka w zarządzaniu. PWN 2000.			
Luszniewicz A., Słaby T. 1996: Statystyka stosowana PWE			
b. literatura uzupełniająca			
Bąk I. Markowicz I. Mojsiewicz M. Wawrzyniak, Statystyka w zadaniach. część I WNT 2001			
Kukuła K. : Elementy statystyki w zadaniach PWE 1998			
Sobczyk M., Statystyka. Podstawy teoretyczne przykłady zadania. Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2000			
Piłatowska M., Repetytorium ze statystyki, PWN, Warszawa 2006			
Wagner W., Podstawy metod statystycznych w turystyce i rekreacji. Wydawnictwo AWF w Poznaniu, Poznań 2002			

Marketing <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL302 <i>Kod przedmiotu</i>	3 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
45 <i>Liczba godzin zajęć</i>	30 <i>Wykłady</i>	15 <i>Ćwiczenia</i>	6 <i>Liczba punktów ECTS</i>
Eugeniusz Pudelkiewicz <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Polityki Agrarnej i Marketingu <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: zapoznanie z istotą, genezą powstania, podstawowymi instrumentami oraz rolą i miejscem marketingu w działalności gospodarczej.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Ukształtowania wśród studentów poznawczych i aplikacyjnych predyspozycji do formułowania planów i strategii marketingowych, prowadzenia badań marketingowych oraz podejmowania trafnych decyzji w sferze logistyki marketingowej. .			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów Interdyscyplinarne podejście do marketingu jako przedmiotu badań. Marketing w perspektywie historycznej. Analiza treści pojęcia marketing. Koncepcja klasyczna marketingu – mix (produkt, cena dystrybucja, promocja). Miejsce marketingu w działalności gospodarczej. Istota, rodzaje i kryteria podziału strategii marketingowych. Struktura planu marketingowego. Podstawy decyzji marketingowych. Kryteria klasyfikacji i podziału rynku jako podmiotu i przedmiotu badań marketingowych. Metody i techniki badań marketingowych (obserwacja, kwestionariusz ankiety i wywiadu, eksperyment, testy). b. tematyka ćwiczeń Sformułowanie problemu badawczego w badaniach marketingowych. Budowa instrumentu pomiarowego (dyspozycji do obserwacji, kwestionariuszy ankiet i wywiadów, testów marketingowych). Metody i techniki zbierania danych ze źródeł pierwotnych i wtórnych. Metody analizy marketingowej (SWOT, Macierz BCG i inne). Case Study w zakresie kolejnych elementów klasycznej koncepcji marketingu – mix (produktu, ceny, dystrybucji i promocji). Analiza otoczenia marketingowego przedsiębiorstwa (makrootoczenie, mikrootoczenie). Segmentacja rynku. Przygotowanie scenariuszy promocji wybranych przedsiębiorstw i ich strategii marketingowych, planów marketingowych. Klient jako podstawowy podmiot działań marketingowych. Marketing relacji jako najnowsza koncepcja marketingowa. Reklama jako najbardziej powszechna forma promocji i indywidualnych decyzji klienta.			
Metoda nauczania: metoda problemowo-aplikacyjna z elementami twórczego uczestnictwa poprzez wykorzystanie metody historyczno-porównawczej, indukcji, dedukcji, analizy i syntezy oraz technik audiowizualnych.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: test wiadomości oraz wykonanie konkretnych zadań (np. raporty i strategie marketingowe wybranych przedsiębiorstw, przygotowanie scenariuszy promocji lub planów marketingowych, wzorów kwestionariuszy ankiet i wywiadów lub analizy treści wybranych reklam)			
Pomoce naukowe i literatura: foliogramy, materiały pomocnicze (czasopisma codzienne i fachowe, wykresy, tabele, case study). a. literatura obowiązkowa J. Altkorn (red.), Podstawy marketingu, Instytut Marketingu, Kraków 1996 E. Babbie, Badania społeczne w praktyce, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004; Gilbert A. Churchill, Badania marketingowe. Podstawy metodologiczne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002; L. Garbarski, I. Rutkowski, W. Wrzosek, Marketing. Punkt zwrotny nowoczesnej firmy, PWE, Warszawa 1996; b. literatura uzupełniająca S. Kaczmarczyk, Badania marketingowe. Metody i techniki, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2002; Ph. Kotler, Marketing. Analiza, planowanie, wdrażanie i kontrola, Gebethner i Ska, Warszawa 1994; E. Michalski, Marketing. Podręcznik akademicki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003; B. Pilarczyk, H. Mruk (red.), Kompendium wiedzy o marketingu, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.			

Komunikowanie społeczne <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL207 <i>Kod przedmiotu</i>	2 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30	15	15	3
<i>Liczba godzin zajęć</i>	<i>Wykłady</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Liczba punktów ECTS</i>
dr inż. Ewa Jaska	Katedra Ekonomiki Edukacji, Komunikowania i Doradztwa		polski
<i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	<i>Jednostka organizacyjna</i>		<i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu:			
Celem poznawczym jest przedstawienie podstaw psychologicznych i socjologicznych teorii komunikacji społecznej oraz przekazanie wiedzy z zakresu komunikowania interpersonalnego, komunikowania w grupie i komunikowania masowego.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje:			
Kształtowanie umiejętności społecznych studentów związanych ze skutecznym porozumiewaniem się w życiu prywatnym i zawodowym, a także umiejętności właściwego przekazywania informacji i aktywnego przysłuchiwania się.			
Opis przedmiotu:			
a. tematyka wykładów			
Definicje i modele procesu komunikowania. Rodzaje sytuacji komunikacyjnych. Cele i zasady komunikowania interpersonalnego. Tradycje w dziedzinie teorii komunikacji (socjopsychologiczna, cybernetyczna, retoryczna, semiotyczna, socjokulturowa, krytyczna i fenomenologiczna). Znaczenie słuchania dla skutecznego komunikowania się (rodzaje i style słuchania). Istota i zasady skutecznego komunikowania informacyjnego i perswazyjnego. Sztuka argumentacji i skutecznej perswazji. Podstawowe funkcje zachowań niewerbalnych Kategorie zachowań niewerbalnych: aparycja, kinezyka, proksemika, haptyka, chronemika, parajęzyk. Komunikowanie w grupie (proces tworzenia grupy, etapy rozwoju grupy wg Tuckmana, bariery utrudniające skuteczne porozumiewanie się w grupie zadaniowej, kierowanie grupą). Komunikowanie w organizacji (poziomy komunikowania wg Mc Quaila, komunikowanie wewnętrzne i zewnętrzne, kierunki komunikowania instytucjonalnego). Podstawowe zasady prezentacji i wystąpień w public relations. Komunikowanie masowe (cechy procesu komunikowania masowego, systematyka mass mediów, funkcje środków masowego przekazu, usytuowanie komunikatora masowego w społecznym systemie medialnym, skutki komunikowania masowego).			
b. tematyka ćwiczeń			
Podstawowe formy komunikowania. Zasady poprawnego porozumiewania się. Zakłócenia w procesie komunikowania. Komunikowanie werbalne (natura języka, pułapki i bariery w werbalnej interakcji). Znaczenie raportu w efektywnym procesie komunikowania (charakterystyka i identyfikacja typów zachowań w sytuacjach komunikacyjnych). Formy wypowiedzi w komunikacji niewerbalnej (mowa ciała, komunikowanie parafrazowane). Czteroskładnikowy model informacji: autoprezentacja, kontakt interpersonalny, apel. Znaczenie informacji zwrotnej dla skutecznego porozumiewania się (cechy dobrze sformułowanej informacji zwrotnej, sposoby przekazywania feedbacku, najczęściej popełniane błędy, wskazówki dla przyjmujących i przekazujących informację zwrotną). Profesjonalne prezentacje w public relations.			
Metoda nauczania:			
Praca w grupach, metoda inscenizacji, wykład			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń:			
Zaliczenie pisemne			
Pomoce naukowe i literatura:			
foliogramy, filmy, testy, rysunki, rekwizyty.			
a. literatura obowiązkowa			
B. Dobek – Ostrowska: Podstawy komunikowania społecznego. Wydaw. Astrum, Wrocław 2004.			
W. Głódowski: Komunikowanie interpersonalne. Wydaw. HANSA COMMUNICATION, Warszawa 2001.			
D.McQuail: Teoria komunikowania masowego. Red.nauk. T.Goban-Klas. Wydaw. PWN. Warszawa 2008.			
b. literatura uzupełniająca			
T. Goban – Klas: Media i komunikowanie masowe. PWN, Warszawa –Kraków, 2004.			
D.G. Leathers: Komunikacja niewerbalna. Red. Nauk.Z. Necki. Wydaw. PWN, Warszawa 2007.			
H. Boland: Podstawy komunikowania w doradztwie. Wyd. CDiEwR, Poznań 1995.			
K.Adams, G.J. Galanes: Komunikacja w grupach. Wydaw. PWN, Warszawa 2008 (Przekład D.Kobylińska, P. Kobyliński)			
A.Pease: Mowa ciała. Wydaw. JEDNOŚĆ, Kielce 2001.			
G. Zaraziński .: Komunikacja i media. Wprowadzenie. Wydaw. Sprint, Siedlce 2006			
J. Fras: Studia nad mediami i komunikowaniem masowym. Teoria. Rynek.Społeczeństwo. Wydaw. A. Marszałek, Toruń 2007.			
E. Griffin: Podstawy komunikacji społecznej. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2003			

Ekonomika i organizacja gospodarstw rolniczych i przedsiębiorstw <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL404 <i>Kod przedmiotu</i>	4 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
60 <i>Liczba godzin zajęć</i>	30 <i>Wykłady</i>	30 <i>Ćwiczenia</i>	6 <i>Liczba punktów ECTS</i>
prof. dr hab. Henryk Runowski <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Celem przedmiotu jest: zapoznanie studentów z problematyką funkcjonowania gospodarstw i przedsiębiorstw rolniczych. Zadaniem przedmiotu jest przedstawienie podstawowych zagadnień dotyczących gospodarstwa i przedsiębiorstwa rolniczego oraz ich związków z otoczeniem zewnętrznym. W ramach przedmiotu studenci uzyskują wiedzę z takich zagadnień jak: zakres i miejsce przedmiotu wśród nauk ekonomiczno-rolniczych, istota i ewolucja form społeczno-organizacyjnych i prawnych gospodarstw i przedsiębiorstw rolniczych oraz ich usytuowanie w środowisku przyrodniczym i ekonomicznym, teoria organizacji gospodarstwa i przedsiębiorstwa rolniczego, rola czynników produkcji, podstawy pomiaru efektów produkcyjnych i ekonomicznych, rachunku ekonomicznego, przydatne przy podejmowaniu decyzji dotyczących doboru działalności produkcyjnych, wyboru technologii i poziomu intensywności produkcji. Celem przedmiotu jest także przekazanie wiedzy z zakresu systemu planowania w przedsiębiorstwach rolniczych.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Studenci w trakcie realizacji treści programowych nabywają umiejętności i wiedzę z zakresu: celów i funkcji przedsiębiorstw rolniczych, oceny bieżącej działalności przedsiębiorstwa, jego zasobów oraz sposobów oceny efektywności prowadzonej działalności, sporządzenia opisu i wstępnej analizy gospodarstwa i przedsiębiorstwa rolniczego, organizacji produkcji i jej oceny, zastosowania kalkulacji rolniczych w podejmowaniu decyzji produkcyjnych oraz przy określaniu poziomu intensywności produkcji, sporządzania planu krótko i długoterminowego w przedsiębiorstwach rolniczych Nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu ekonomiki i organizacji przedsiębiorstw rolniczych umożliwia zdobycie m.in. kompetencji niezbędnych do prowadzenia i zarządzania przedsiębiorstwem rolniczym, jak też oceny jego działalności z punktu widzenia produkcyjnego i ekonomicznego.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów Zakres i miejsce przedmiotu, stosunek do innych dyscyplin, rys historyczny, sylwetki ekonomistów rolnych Ekonomiczne i przyrodnicze środowisko gospodarstwa rolniczego, związki przedsiębiorstwa rolniczego z otoczeniem. Charakterystyka czynników produkcji w rolnictwie. Formy społeczno-organizacyjne i prawno-organizacyjne przedsiębiorstw rolniczych i ich ewolucja. Przedsiębiorstwo rolnicze i jego struktura – działy, gałęzie, działalności. Kategorie produkcji i kosztów oraz wyniki gospodarcze. Gospodarstwo a przedsiębiorstwo rolnicze – rachunek wyników. Zasady i metody analizy gospodarstw rolniczych (analiza produkcji roślinnej, zwierzęcej). Kalkulacje w rolnictwie (kalkulacje kosztów, nadwyżek bezpośrednich, opłacalności intensyfikacji produkcji). Uproszczenie i koncentracja produkcji, specjalizacja gospodarstw i jej efektywność. Ryzyko i niepewność w rolnictwie, rodzaje, sposoby pomiaru i zapobiegania. Planowanie w przedsiębiorstwach rolniczych. b. tematyka ćwiczeń Potencjalne warunki gospodarowania (powierzchnia ogólna gospodarstwa, ocena jakości ziemi, waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Wykorzystanie podstawowych czynników produkcji z punktu widzenia celów gospodarczej działalności rolników (pomiar efektywności przedsiębiorstwa – produktywność ziemi, wydajność pracy, efektywność kapitału, ekonomiczna sprawność gospodarowania). Ocena działalności gospodarczej – zasoby siły roboczej i pociągowej, wyposażenie w ważniejsze maszyny. Określenie kierunku produkcji i stopnia specjalizacji. Analiza intensywności organizacji i intensywności produkcji w gospodarstwach. Organizacja produkcji roślinnej i zwierzęcej. Sporządzanie planów krótko i długookresowych.			
Metoda nauczania: Wykłady oraz ćwiczenia, w tym zajęcia warsztatowe.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Egzamin			
Pomoce naukowe i literatura: a. literatura obowiązkowa Duraj J. 2004: Podstawy ekonomiki przedsiębiorstwa. PWE, Warszawa. Gębska M., Filipiak T., 2006: Podstawy ekonomiki i organizacji gospodarstw rolniczych. Wyd. SGGW, Warszawa. Manteuffel R., 1981: Ekonomika i organizacja gospodarstwa rolniczego. PWRiL, Warszawa Reisch E., Zeddies J., 1995: Wprowadzenie do ekonomiki i organizacji gospodarstw rolnych. Wyd. AR w Poznaniu. Ziętara W., 1998: Ekonomika i organizacja przedsiębiorstwa rolniczego. Wyd. FAPA b. literatura uzupełniająca Klepacki B., 1999: Ekonomika i organizacja rolnictwa. WSiP, Warszawa. Runowski H., (red.) 2007: Finanse gospodarstwa rolnego. Wyd. Agroexpert, Warszawa. Runowski H., 2007: Rolnictwo ekologiczne. Wyd. Agroexpert, Warszawa Runowski H., 1994 :Koncentracja produkcji zwierzęcej. Wyd. Fundacja Rozwój SGGW, Warszawa			

Podstawy finansów <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL403 <i>Kod przedmiotu</i>	4 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30	15	15	3
<i>Liczba godzin zajęć</i>	<i>Wykłady</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Liczba punktów ECTS</i>
prof. dr hab. Marian Podstawka <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Polityki Agrarnej i Marketingu <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Realizacja programu tego przedmiotu ma za zadanie zaznajomić studenta z podstawowymi zjawiskami i kategoriami finansowymi, ich wzajemnymi złożonymi powiązaniem i głównymi teoriami finansowymi a także ułatwić studentowi rozpoznawanie oraz zrozumienie zjawisk i procesów zachodzących w dynamicznie rozwijającym się świecie szeroko rozumianych finansów. Celem przedmiotu jest również wprowadzenie studentów w płaszczyznę zjawisk finansowych (pieniężnych) ujętych w aspektach teoretycznych ale odnoszących się i mających zastosowanie w praktyce gospodarczej wielu podmiotów.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Po zakończeniu kursu studenci powinni nabyć umiejętności związane z rozpoznaniem, kwalifikowaniem i znaczeniem podstawowych przepływów pieniężnych zarówno dla gospodarki narodowej, instytucji finansowych, jednostek gospodarczych oraz gospodarstw domowych.			
Opis przedmiotu:			
a. tematyka wykładów			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Finanse jako nauka (zjawiska pieniężne w sferze zainteresowań nauki ekonomii, powiązanie nauki o finansach finansów innymi dyscyplinami naukowymi) 2. Pojęcie finansów i zjawisk finansowych (istota, teorie i funkcje) 3. Systematyka funkcjonalna i podmiotowa zjawisk finansowych 4. Kreacja i funkcje pieniądza (pieniądz i jego rodzaje) 5. Znaczenie finansów w tworzeniu, wymianie i podziale produktu społecznego (procesy rzeczowe i pieniężne w gospodarce rynkowej) 6. Gospodarka finansowa (etapy i czynności związane z konstrukcją planów, ich realizacją oraz analizą i kontrolą pieniądza) 7. Polityka finansowa i jej komponenty (podmiotowa i przedmiotowa płaszczyzna polityki finansowej, rodzaje polityki finansowej, znaczenie polityki fiskalnej) 8. Ważniejsze kategorie finansowe według kryterium dochodowego i ryzyka (kategorie dotyczące całokształtu działalności ekonomicznej podmiotu, dochód i ryzyko inwestycji finansowej) 9. System finansowy gospodarki rynkowej – podstawowe zagadnienia (pojęcie, rola, zadania i struktura systemu finansowego, instytucje finansowe i zakres ich czynności) 10. Segment rynku finansowego i jego elementy 11. Zjawisko kryzysu finansowego i jego determinanty 12. Wybrane zagadnienia z zakresu finansów publicznych (system a sektor finansów publicznych, środki publiczne- źródła ich pochodzenie i kierunki ich rozdysponowania) 13. Finanse samorządu terytorialnego – podstawowe zagadnienia 14. Cele zarządzania finansami przedsiębiorstwa i ich uwarunkowania 15. Zadania i rodzaje decyzji w zarządzaniu finansowym 			
b. tematyka ćwiczeń			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Struktura finansowa gospodarki narodowej (sektory i podmioty biorące udział w operacjach finansowych) 2. Sektor publiczny – charakterystyka strumieni i przepływów pieniężnych zasilających i odpływających z tego sektora 3. Przedsiębiorstwa niefinansowe – ich znaczenie dla systemu finansowego 4. Instytucje finansowe – źródła ich dochodów i kierunki wydatkowania środków pieniężnych 5. Finanse ludności – determinanty i charakter przepływów pieniężnych 6. Wartość pieniądza w czasie (wartość początkowa pieniądza i wartość przyszła) 7. Kreacja pieniądza przez banki. Czynniki determinujące podaż pieniądza na rynku 8. Czynniki kształtujące wynik finansowy, zasady i kierunki podziału wyniku finansowego w przedsiębiorstwie oraz determinujące podejmowanie decyzji 			
Metoda nauczania: Wykład obejmuje podstawowy zakres zagadnień z w/w przedmiotu. Podczas ćwiczeń realizowane są przykłady praktyczne ilustrujące zagadnienia wykładowe. Metody ćwiczeniowe: case study, analiza, wnioskowanie indukcyjne i dedukcyjne podejmowane przez studentów. Ćwiczenia realizowane będą w blokach 2-godzinnych.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Zaliczenie ćwiczeń w formie pisemnej oraz egzamin pisemny.			
Pomoce naukowe i literatura:			
a. literatura obowiązkowa			
Podstawka M. „Podstawy finansów- teoria i praktyka” Wyd. SGGW Warszawa 2005, Owsiak S. „Finanse publiczne. Teoria i praktyka” Wyd. PWN, Warszawa 2005;			
b. literatura uzupełniająca			
Misiąg W., Malinowska – Misiąg E. „Finanse publiczne w Polsce” Wyd. LexisNexis, Warszawa 2007, Salachna J. Ruśkowski E. (red.) „Finanse publiczne - komentarz praktyczny” wyd. ODDiK, Gdańsk 2007, Chojna-Duch E. „Polskie prawo finansowe, finanse publiczne” Wyd. LexisNexis, Warszawa 2007, Osiatyński J. „Finanse publiczne – ekonomia i polityka”, wyd. PWN, Warszawa 2006, Ziółkowska W. „Finanse publiczne. Teoria i zastosowanie” Wyd. Wyższej Szkoły Bankowej, Poznań 2005, Korenik D., Korenik S., „Podstawy finansów” Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004, Pietrzak B, Polański Z., Woźniak B. (red.) „System finansowy w Polsce (wyd. 2)” Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003, Borodo A. „Samorząd terytorialny- system prawnofinansowy” Wyd. LexisNexis, Warszawa 2004, Korenik S., „Podstawy finansów. Elementy wybrane, Wyd. Wyższej Szkoły Zarządzania Finanse finansów we Wrocławiu Wrocław 2001, Gaudemet P.M., Molinier J. „Finanse publiczne”, Wyd. KiK, Warszawa 2000, Wypych M., „Finanse i instrumenty finansowe, Wyd. Absolwent, Łódź 1999, Fedorowicz Z. „Podstawy teorii finansów publicznych” Wyd. SGH, Warszawa 1993			

Informatyka w zarządzaniu <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL402 <i>Kod przedmiotu</i>	4 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
45	15	30	3
<i>Liczba godzin zajęć</i>	<i>Wykłady</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Liczba punktów ECTS</i>
Dr Waldemar Karwowski Dr hab. Arkadiusz Orłowski <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Informatyki <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu:			
Celem zasadniczym jest poznanie zagadnień dotyczących systemów informatycznych zarządzania. Zagadnienia te są omawiane na wykładzie i stanowią teoretyczną podstawę wiedzy. Celem praktycznym jest nabycie umiejętności rozpoznawania potrzeb informatycznych organizacji, identyfikacji sposobów przepływu informacji, potrzeb informacyjnych kierownictwa.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje:			
Studenci nabędą umiejętność praktycznej umiejętności wykorzystania posiadanej wiedzy do wstępnego opisanie lub projektowania systemu. Będą zdolni do oceny przydatności i wyboru współczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych w zarządzaniu oraz wykorzystywania ich w różnego typu organizacjach.			
Opis przedmiotu:			
a. tematyka wykładów			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zadania informatyki w zarządzaniu. Relacje informacyjne w przedsiębiorstwach. Historia wykorzystania informatyki w zarządzaniu. 2. Definicja systemu informacyjnego. Typologia systemów informacyjnych. Systemy informatyczne zarządzania. 3. Struktura systemu informacyjnego w organizacji. Struktura funkcjonalna, przestrzenna, techniczna. 4. Środki techniczne przetwarzania danych. Sprzęt komputerowy, parametry techniczne sprzętu. 5. Oprogramowanie komputerów. Procesy algorytmiczne. Wizualizacja informacji. 6. Sieci komputerowe. Sieci internet, intranet i ekstranet w organizacji. 7. Zagadnienia związane z zarządzaniem informacją w organizacji. Organizacja służb informatycznych w przedsiębiorstwie. Prawne aspekty informatyki, licencje oprogramowania. 8. Bezpieczeństwo i poufność w systemach informatycznych. 9. Cykl życia systemu informatycznego. Analiza, projektowanie i wdrażanie systemów informatycznych. Zasady tworzenia indywidualnego systemu od podstaw. 10. Systemy powielarne. Procedury przetargowe. Zakup, tworzenie, implementacja, eksploatacja i modyfikacja systemu informatycznego. Integracja systemów informatycznych. 11. Systemy automatyzujące prace biurowe. Serwisy internetowe w organizacjach. 12. Technologie baz danych, hurtownie danych, narzędzia eksploracji danych. 13. Systemy inteligentne w zarządzaniu, systemy wspomaganie decyzji, systemy ekspertowe. 14. Przykłady wybranych informatycznych systemów dziedzicznych – finanse-księgowość, kadry, logistyka, zarządzanie. 15. Przykłady zintegrowanych systemów informatycznych w przedsiębiorstwie. 			
b. tematyka ćwiczeń			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Identyfikacja systemów informatycznych w znanych instytucjach. 2. Wyszukiwanie informacji o systemach w prasie, Internecie i innych źródłach. 3. Opis systemów informatycznych i ich klasyfikacja. 4. Planowanie systemu informatycznego dla niewielkiej organizacji na bazie znanych aplikacji biurowych. 5. Visual Basic for Application w pakiecie Microsoft Office. 6. Podstawowe instrukcje Visual Basica. Opis algorytmów. 7. Pisanie prostych programów w Visual Basicu. 8. Praktyczne poznanie prostych metod kryptograficznych. 9. Zabezpieczanie dokumentów w pakiecie Microsoft Office. Proste narzędzia do zapewnienia poufności. 10. Tworzenie modelu przepływu procesów w organizacji. 11. Analiza potrzeb informacyjnych organizacji finansowej. 12. Przygotowanie dokumentacji przetargowej. 13. Zapoznanie się z przykładowym systemem finansowo-księgowym (np. Symfonia). 			
Metoda nauczania:			
Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych. Ćwiczenia w laboratorium komputerowym z wykorzystaniem dostępnego oprogramowania.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń:			
Przewidywane są dwa sprawdziany podczas ćwiczeń.			
Pomoce naukowe i literatura:			
Pakiet Microsoft Office, wersje demonstracyjne programów komercyjnych, oprogramowanie typu open source.			
a. literatura obowiązkowa (brak w bazie)			
Adamczewski P.: Zintegrowane systemy informatyczne w praktyce. Wyd. IV. Wydawnictwo MIKOM Warszawa 2004.			
Wrycza S.: Analiza i projektowanie systemów informatycznych zarządzania. Metody, techniki, narzędzia. PWN, Warszawa 1999.			
Kisielnicki J., Sroka H.: Systemy informacyjne biznesu. Informatyka dla zarządzania. Wyd. III. Wydawnictwo Placet Warszawa 2005.			
Informatyka ekonomiczna. Wyd. IV poprawione i zmienione. Praca zbiorowa pod red. E. Niedzielskiej, Wydawnictwo AE Wrocław 2003.			
Falkiewicz W.: Systemy Informatyczne w Zarządzaniu. C.H.BECK, Warszawa 2002.			
b. literatura uzupełniająca			
Architektura zintegrowanego systemu informatycznego zarządzania. Praca zbiorowa pod red. A. Bytniewskiego. Wydawnictwo AE Wrocław 2005.			
Wstęp do systemów informacyjnych zarządzania w przedsiębiorstwie. Praca zbiorowa pod red. A. Nowickiego. Wyd. II. Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2005.			

Ekonometria <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL405 <i>Kod przedmiotu</i>	4 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
45 <i>Liczba godzin zajęć</i>	15 <i>Wykłady</i>	30 <i>Ćwiczenia</i>	4 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr Joanna Kisieleńska <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomiki Rolnictwa i MSG <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami i metodami ekonometrii.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Zrozumienie modeli ekonometrycznych i ich roli w badaniach ekonomicznych. Nabycie umiejętności konstruowania modeli, zwłaszcza jednorównaniowych i budowy na ich podstawie prognoz.			
Opis przedmiotu:			
a. tematyka wykładów			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Definicja ekonometrii. Model ekonometryczny. Rodzaje modeli. Model jednorównaniowy. 2. Etapy tworzenia modelu ekonometrycznego. Dobór zmiennych objaśniających. 3. Metoda momentów. Szacowanie modelu ekonometrycznego metodą najmniejszych kwadratów. Założenia i skutki ich niespełnienia. 4. Weryfikacja liniowych modeli ekonometrycznych z jedną zmienną objaśniającą. 5. Model regresji wielorakiej i jego weryfikacja. 6. Nieliniowe modele ekonometryczne sprowadzalne do postaci liniowej. 7. Prognoza z modelu jednorównaniowego. Stabilność modelu. Miary dokładności ex ante i ex post. 8. Metody prognozowania szeregów czasowych. Stacjonarność. Test Dickeya–Fullera. Prognozowanie adaptacyjne. 9. Wielorównaniowe modele ekonometryczne. 10. Podwójna i pośrednia metoda najmniejszych kwadratów. 11. Metody wielowymiarowej analizy danych. 			
b. tematyka ćwiczeń			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Przykłady modeli ekonometrycznych, model jednorównaniowy. 2. Dobór zmiennych do modelu ekonometrycznego. Przykłady. Prezentacja programu Gretl. 3. Estymacja liniowego modelu jednorównaniowego z jedną zmienną objaśniającą. Interpretacja parametrów modelu, badanie istotności parametrów. 4. Weryfikacja statystyczna: średnie błędy szacunku. Analiza reszt. Współczynnik determinacji. 5. Model regresji wielorakiej. Metoda pseudoinwersji. 6. Estymacja modeli nieliniowych sprowadzalnych do postaci linowej poprzez transformację zmiennych. 7. Zasady konstrukcji prognoz w oparciu o modele jednorównaniowe. Test Ramsaya. Test Chowa. Błędy prognoz. 8. Dynamiczne model ekonometryczne. Badanie stacjonarności. Modele autoregresyjne. Wyglądanie wykładnicze. 9. Rozwiązanie prostego i rekurencyjnego modelu wielorównaniowego 10. Rozwiązywanie modelu o równaniach współzależnych. 11. Metody klasyfikacji obiektów. 			
Metoda nauczania: Wykłady z wykorzystaniem foliogramów i komputera. Ćwiczenia w laboratoriach komputerowych z wykorzystaniem programu GRETl i arkusza kalkulacyjnego Excel.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Zaliczenie laboratoriów na podstawie zadań sprawdzających opanowanie poznanych metod modelowania. Egzamin w formie testu wielokrotnego wyboru i pytania weryfikujące zrozumienie wyłożonego materiału.			
Pomoce naukowe i literatura:			
a. literatura obowiązkowa			
Borkowski B., Dudek H., Szczęśny W., Ekonometria. Wybrane zagadnienia, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2004. Ekonometria, red. M. Gruszczyński i M. Podgórska, Szkoła Główna Handlowa, 2004.			
b. literatura uzupełniająca			
Gass S.J. Programowanie liniowe: metody i zastosowanie, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1980. Maddala G.S., Ekonometria, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2006. Marszałkiewicz T., Metody programowania optymalnego w rolnictwie.			

Międzynarodowe Stosunki Gospodarcze <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL401 <i>Kod przedmiotu</i>	4 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
45 <i>Liczba godzin zajęć</i>	30 <i>Wykłady</i>	15 <i>Ćwiczenia</i>	3 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr Elżbieta Kacperska dr Jakub Kraciuk <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomiki Rolnictwa i MSG <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Przedmiot ma zapoznać studentów z podstawowymi twierdzeniami teorii międzynarodowych stosunków ekonomicznych, zasadami rozwoju handlu międzynarodowego, mechanizmami jego funkcjonowania, wymianą i rozliczeniami międzynarodowymi oraz międzynarodową integracją gospodarczą.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Przedmiot ma zapoznać studentów z teoriami międzynarodowych stosunków gospodarczych dotyczących przepływu czynników produkcji jak też z rodzajami międzynarodowej i zagranicznej polityki ekonomicznej co pozwoli zrozumieć zachodzące zmiany we współczesnej gospodarce światowej.			
Opis przedmiotu:			
a. tematyka wykładów			
1. Pojęcie międzynarodowych stosunków gospodarczych. Przedmioty, podmioty oraz cechy specyficzne międzynarodowych stosunków gospodarczych.			
2. Zarys początków i głównych kierunków rozwoju handlu międzynarodowego. Korzyści z handlu międzynarodowego w świetle teorii klasycznych i neoklasycznych. Wpływ handlu zagranicznego na zmianę struktury i wielkość dochodu narodowego oraz na wzrost gospodarczy. Mechanizm działania mnożnika i supermnożnika eksportowego.			
3. Pojęcie i ewolucja międzynarodowego podziału pracy. Czynniki kształtujące międzynarodowy podział pracy. Powstanie i rozwój gospodarki światowej.			
4. Przedmiot międzynarodowych obrotów gospodarczych. Struktura i dynamika handlu międzynarodowego. Ceny w handlu międzynarodowym. Warunki wymiany.			
5. Międzynarodowe przepływy kapitału, siły roboczej, technologii i myśli naukowo-technicznej.			
6. Zagraniczna i międzynarodowa polityka ekonomiczna. Bezpośrednie i pośrednie narzędzia zagranicznej polityki handlowej.			
7. Bilans płatniczy i równowaga płatnicza. Automatyczny mechanizm dostosowawczy i polityka dostosowawcza.			
8. Międzynarodowy system walutowy, jego istota oraz rozwój od systemu waluty złotej do współczesnego systemu walutowego.			
9. Międzynarodowe rynki finansowe. Rynek pieniężny, kapitałowy i walutowy. Instrumenty pochodne jako element międzynarodowych rynków finansowych.			
10. Zadłużenie międzynarodowe. Przyczyny i skutki zadłużenie międzynarodowego. Zadłużenie międzynarodowe jako problem globalny.			
11. Kryzysy finansowe. Przyczyny kryzysów finansowych. Modele kryzysów finansowych. Skutki kryzysów finansowych dla gospodarki światowej.			
12. Pojęcie i warunki międzynarodowej integracji gospodarczej. Modele i mechanizmy, międzynarodowej integracji gospodarczej. Procesy integracyjne zachodzące w Europie.			
13. Globalizacja międzynarodowych stosunków gospodarczych.. Działalność organizacji międzynarodowych i korporacji transnarodowych.			
b. tematyka ćwiczeń			
1. Przedmioty, podmioty i formy międzynarodowych stosunków gospodarczych.			
2. Korzyści z handlu międzynarodowego w świetle teorii – zadania.			
3. Mechanizm działania mnożnika i supermnożnika eksportowego – zadania.			
4. Międzynarodowy podział pracy – przykłady przedsiębiorstw.			
5. Handel międzynarodowy – analiza dynamiki i struktury.			
6. Rynki wybranych grup towarowych – analiza.			
7. Organizacje międzynarodowe i przedsiębiorstwa transnarodowe – analiza			
8. Inwestycje zagraniczne – analiza.			
9. Polityka handlowa – analiza bezpośrednich i pośrednich narzędzi polityki handlowej			
10. Globalizacja a integracja międzynarodowa - porównanie.			
Metoda nauczania: Wykład, praktyczne rozwiązywanie problemów w grupach na ćwiczeniach.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Egzamin końcowy – pisemny.			
Pomoce naukowe i literatura:			
a. literatura obowiązkowa			
Bożyk P., Międzynarodowe stosunki ekonomiczne, PWE, Warszawa 2008.			
Bożyk P. (red.), Egzemplifikacja Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych, WSHiP, Warszawa 2004.			
b. literatura uzupełniająca			
Bożyk P., Misala J., Puławski M., <i>Międzynarodowe stosunki ekonomiczne</i> , PWE, Warszawa 2001.			
Budnikowski A., <i>Międzynarodowe stosunki gospodarcze</i> , PWE, Warszawa 2003			
Rymarczyk J., (red.), <i>Międzynarodowe stosunki gospodarcze</i> , PWE, Warszawa 2006			

Finanse przedsiębiorstwa <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL502 <i>Kod przedmiotu</i>	5 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30	15	15	4
<i>Liczba godzin zajęć</i>	<i>Wykłady</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Liczba punktów ECTS</i>
Dr hab. Mirosław Wasilewski, prof. nadzw. <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Głównym celem przedmiotu jest przekazanie studentom wiedzy na temat zarządzania finansami jednostek gospodarczych, zwłaszcza w zakresie źródeł pozyskiwania kapitału, oceny efektywności jego wykorzystania w procesach inwestycyjnych oraz analizy kondycji finansowej przedsiębiorstwa.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Student będzie miał umiejętność rozumienia istoty i zasad finansów przedsiębiorstwa, analizy i planowania finansowego w przedsiębiorstwie, pozyskiwania środków finansowych, zarządzania majątkiem i strukturą kapitału.			
Opis przedmiotu:			
a. tematyka wykładów			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedmiot i zadania finansów przedsiębiorstwa. Pojęcie i zakres zarządzania finansami. Instrumenty zarządzania finansami. Cele i motywy funkcjonowania przedsiębiorstwa. 2. Zasady finansowania i inwestowania w przedsiębiorstwie. Emisja akcji i obligacji. Koszty kapitałów – długów i kapitału własnego. 3. Inwestowanie kapitału – inwestycje rzeczowe i pieniężne. Istota i rodzaje inwestycji. Metody proste oceny rzeczowych projektów inwestycyjnych. Metody dyskontowe oceny efektywności inwestycji rzeczowych. Inwestowanie na rynku pieniężnym i kapitałowym. 4. Wstępna i wskaźnikowa analiza sprawozdań finansowych. Wstępna analiza sprawozdań finansowych. Klasyfikacja wskaźników finansowych: płynność finansowa, rentowność, zadłużenie, sprawność gospodarowania. Analiza przepływów pieniężnych. 5. Zarządzanie zapasami przedsiębiorstwa. Wybrane metody klasyfikacji zapasów. Koncepcja systemu Just-in-Time. Ujęcie zapasów w rachunkowości. Optymalizacja zapasów w przedsiębiorstwach rolniczych. 6. Zarządzanie gotówką w przedsiębiorstwach. Plan finansowy. Preliminarz gotówkowy. 7. Zarządzanie należnościami i zobowiązaniami. Ocena partnera handlowego. Zabezpieczenie należności. Przeszkody w ściąganiu należności. Polityka w zakresie regulacji zobowiązań. 8. Strategie podatkowe przedsiębiorstw. Instrumenty kształtowania ciężaru podatkowego. Specyfika kosztów do celów podatkowych. Tarcza podatkowa. 			
b. tematyka ćwiczeń			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zróżnicowanie wartości pieniądza w czasie. Wartość przyszła i obecna pieniądza. Dyskonto, kredyt handlowy i weksel. 2. Strategie finansowania działalności przedsiębiorstw. Analiza kosztów kapitału. Dźwignia operacyjna a dźwignia finansowa. 3. Rachunek opłacalności zamierzeń inwestycyjnych. Wartość zaktualizowana netto i wewnętrzna stopa zwrotu. Ocena nietypowych projektów inwestycyjnych. Ocena efektywności inwestowania kapitału na rynku finansowym. 4. Wstępna ocena sytuacji finansowej przedsiębiorstwa. Czynniki kształtujące wynik finansowy przedsiębiorstwa. Ocena wyniku finansowego. Analiza sytuacji majątkowej i kapitałowej. Ocena wstępna przepływów i stanu środków pieniężnych. 5. Ocena wskaźnikowa sytuacji finansowej jednostki gospodarczej. Analiza płynności finansowej, zarządzania długiem, sprawności zarządzania i rentowności. 6. Zarządzanie należnościami i zobowiązaniami. Analiza poziomu należności i zobowiązań według różnych kryteriów. Plan windykacji należności. Budżetowanie gotówki. 7. Przesłanki i funkcje wyceny przedsiębiorstw. Majątkowe, dochodowe, rynkowe i niekonwencjonalne metody wyceny wartości przedsiębiorstw. 8. Kolokwium 			
Metoda nauczania: Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych, ćwiczenia w oparciu o faktyczne informacje liczbowe z przedsiębiorstw.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Pisemne zaliczenie testowe z części wykładowej; z części ćwiczeniowej zaliczenie pisemne – zadania rachunkowe.			
Pomoce naukowe i literatura:			
a. literatura obowiązkowa			
Czekaj J., Dresler Z., 2005: Zarządzanie finansami przedsiębiorstw. Podstawy teorii. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.			
Bień W., 2002: Zarządzanie finansami w przedsiębiorstwie. Difin, Warszawa.			
b. literatura uzupełniająca			
Pluta W., 1999: Planowanie finansowe w przedsiębiorstwie. PWE, Warszawa.			
Walczak M. (red.), 2003: Analiza finansowa w zarządzaniu przedsiębiorstwem. Difin, Warszawa.			
Wasilewski M., 2004: Ekonomiczno-organizacyjne uwarunkowania gospodarowania zapasami w przedsiębiorstwach rolniczych. Wydawnictwo SGGW, Warszawa (rozdział 2, podpunkt 3.3, rozdział 4 i 5).			
Wędzki D., 2006: Analiza wskaźnikowa sprawozdania finansowego. Oficyna Ekonomiczna, Wolters Kluwer, Kraków.			

Badania rynkowe i marketingowe <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL503 <i>Kod przedmiotu</i>	5 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
45 <i>Liczba godzin zajęć</i>	15 <i>Wykłady</i>	30 <i>Ćwiczenia</i>	4 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr Jarosław Gołębiowski <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Polityki Agrarnej i Marketingu <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Przedstawienie wybranych elementów teorii i praktyki badań marketingowych. W trakcie zajęć szczególna uwaga zostanie zwrócona na wyrobienie u studentów praktycznych umiejętności prowadzenia badań marketingowych. Wiedza z tego zakresu przydatna jest w zarządzaniu przedsiębiorstwami i organizacjami działającymi na rynku.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Rozumienie roli, zasad i metod badań marketingowych; umiejętność wyboru narzędzi badań marketingowych; stosowanie narzędzi badań marketingowych; wykorzystywanie wyników badań w zarządzaniu marketingiem.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów Istota i przedmiot badań rynku i badań marketingowych. Analiza rynku a badania marketingowe. Rozwój teorii i praktyki badań rynku i badań marketingowych. Rola badań rynku w zarządzaniu. Podejmowanie decyzji w warunkach ryzyka i niepewności. Przesłanki wzrostu znaczenia badań rynkowych. Rola badań rynku w ustalaniu celów, rozwiązywaniu problemów i formułowaniu strategii przedsiębiorstwa. Koszty i efekty badań rynku. Organizacyjne aspekty badań rynku. Organizacja badań rynku w przedsiębiorstwie. Marketingowe systemy informacyjne. System informacji rynkowej w zakresie sektora żywnościowego w Polsce. Agencje badań rynku i ich zrzeszenia. Etapy procesu badań rynku. Procedura badań marketingowych. Etyczne aspekty badań rynku. Wtórne źródła informacji w analizie rynku. Metody gromadzenia danych ze źródeł wtórnych. System informacji wewnętrznej. System informacji zewnętrznej. Kryteria oceny jakości wtórnych źródeł informacji. Metodyka badań wykorzystujących źródła pierwotne. Metody i technik badawcze wyodrębnione ze względu na sposób pozyskiwania informacji: badania dokumentacyjne; badania jakościowe (zogniskowane wywiady grupowe, indywidualne wywiady pogłębione, obserwacja, najczęściej wykorzystywane techniki jakościowe); badania ilościowe (badania kwestionariuszowe, badania telefoniczne, badania pocztowe, badania internetowe). Metody i technik badawcze wyodrębnione ze względu na typ typów badań: badania ad hoc; badania omnibusowe; badania syndykatowe; badania panelowe. Metody i technik badawcze wyodrębnione ze względu na zakres i przedmiot badań: badania konsumentów / użytkowników / klientów (w tym badania typu U&A, badania satysfakcji); badania marki; badania cenowe; badania produktów / usług (na różnych ich etapach); badania reklamy; badania promocji; badania dystrybucji; badania korporacji, badania mediów. Eksperyment w badaniach marketingowych - wady i zalety. Metody projektowania badań. Formułowanie problemu badawczego. Ustalanie liczebności i dobór próby do badań. Instrumenty pomiarowe w badaniach rynku. Metody budowy kwestionariusza. Skale pomiaru. Metody redukcji danych. Metody przetwarzania i analizy danych marketingowych. Metody prezentacji i oceny wyników badań. Zastosowania badań rynkowych i marketingowych. b. tematyka ćwiczeń Badania jako element systemu informacji marketingowej w przedsiębiorstwie. Projektowanie badań marketingowych Definiowanie problemu i dobór metody badań. Pytania i skale pomiarowe w badaniach marketingowych. Zasady budowy kwestionariusza do badań marketingowych. Metody doboru próby w badaniach marketingowych. Metody analizy danych . Konstruowanie bazy danych badania. Metody prezentacji wyników badań marketingowych. Prezentacja raportów z badań zrealizowanych przez studentów.			
Metoda nauczania: Wykład wspomagany technikami multimedialnymi. W trakcie ćwiczeń studenci przeprowadzają badanie sondażowe przy wykorzystaniu kwestionariusza wywiadu			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Egzamin pisemny, ćwiczenia – kolokwium pisemne 50%, raport z przeprowadzonych badań sondażowych w formie pisemnej i prezentacja ustna – 50 %.			
Pomoce naukowe i literatura: a. literatura obowiązkowa Kaczmarczyk S. Badania marketingowe metody i techniki. PWE. Warszawa 2003. b. literatura uzupełniająca Kaczmarczyk S., Zastosowanie badań marketingowych, PWE, Warszawa 2007. Hague P., Hague N., Morgan C-A., Badania rynkowe w praktyce, Exclusive Gliwice 2005 Rószkiewicz M., Metody ilościowe w badaniach marketingowych, PWN, Warszawa 2002 Kędzior Z., Karcz K. Badania marketingowe w praktyce. PWE, Warszawa 1997. Duliniec E. Badania marketingowe w zarządzaniu przedsiębiorstwem. PWN, Warszawa 1999. Mynarski S. Badania rynkowe w przedsiębiorstwie. Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Krakowie. Kraków 2001. Churchill G.A., Badania marketingowe. Podstawy metodologiczne, PWN, Warszawa 2002 Hill N., Aleksander J., Pomiar satysfakcji i lojalności klientów, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2003. McDonald M., Dunbar I., Segmentacja rynku. Przegląd procesu i wykorzystanie wyników. Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2003.			

Zarządzanie zasobami ludzkimi <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL505a <i>Kod przedmiotu</i>	5 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30	30		3
<i>Liczba godzin zajęć</i>	<i>Wykłady</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Liczba punktów ECTS</i>
dr Joanna Paliszkievicz <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Przedmiot ma na celu zapoznanie studentów z zagadnieniami zarządzania zasobami ludzkimi.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Uczestnictwo studenta w tych zajęciach powinno być zakończone posiadaniem odpowiedniej wiedzy z zakresu podstawowych funkcji zarządzania zasobami ludzkimi. Studenci powinni znać podstawowe metody i formy zarządzania kapitałem ludzkim w organizacjach.			
Opis przedmiotu:			
a. tematyka wykładów			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy zarządzania zasobami ludzkimi 2. Kontekst zarządzania zasobami ludzkimi 3. Rola specjalisty w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi 4. Zarządzanie funkcją personalną 5. Wpływ zarządzania zasobami ludzkimi na działalność przedsiębiorstwa 6. Ocena funkcji personalnej 7. Podstawy zachowań indywidualnych 8. Podstawowe teorie motywacji 9. Motywacja: od koncepcji do zastosowań 10. Zaangażowanie 11. Kultura organizacji 12. Strategiczne zarządzanie zasobami ludzkimi 13. Zarządzanie zasobami ludzkimi oparte na kompetencjach 14. Analiza roli i kompetencji na danym stanowisku 15. Planowanie zasobów ludzkich 16. Nabór i rozwój kadr 17. Przeprowadzanie rozmów kwalifikacyjnych 18. Wprowadzenie do organizacji 19. Odejście z organizacji 20. Podstawy rozwoju zasobów ludzkich 21. Uczenie się i rozwój 22. Planowanie rozwoju osobistego 23. Szkolenie pracowników 24. Rozwój kadry kierowniczej 25. Systemy ocen pracowniczych 26. Systemy wynagradzania 27. Zarządzanie wiedzą jako nowa koncepcja zarządzania kapitałem ludzkim 28. Podsumowanie 			
Metoda nauczania: Wykłady oraz forma aktywizująca wykorzystanie studiów przypadków, artykułów z prasy zagranicznej, dyskusja, testy, praca w zespołach.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Praca zaliczeniowa napisana na ostatnim wykładzie, realizacja projektu z zakresu projektowania strategii zarządzania zasobami ludzkimi.			
Pomoce naukowe i literatura:			
a. literatura obowiązkowa			
red. Król H., Ludwicyński A., Zarządzanie zasobami ludzkimi, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006			
b. literatura uzupełniająca			
Armstrong M., Zarządzanie zasobami ludzkimi, Oficyna ekonomiczna, Kraków 2005.			
Janowska Z., Zarządzanie zasobami ludzkimi, PWE, Warszawa 2002			
Paliszkievicz J. O., Rozwój organizacji poprzez zarządzanie kapitałem intelektualnym, wyd. ALPHA pro, Ostrołęka 2005.			

Polityka agrarna <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL501 <i>Kod przedmiotu</i>	5 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30 <i>Liczba godzin zajęć</i>	15 <i>Wykłady</i>	15 <i>Ćwiczenia</i>	3 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr Agnieszka Biernat-Jarka <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Polityki Agrarnej i Marketingu <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Poznanie i głębsze zrozumienie zjawisk i procesów zachodzących w gospodarce żywnościowej, analiza i ocena alternatywnych rozwiązań i decyzji politycznych oraz ich konsekwencji społeczno-gospodarczych.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Celem poznawczo-teoretycznym przedmiotu jest nabycie przez studentów umiejętności wykorzystywania ekonomicznych narzędzi analizy i oceny oraz wartościowania zjawisk i procesów zachodzących w gospodarce w makroskali jak i lokalnie a mających związek z planowaniem, implementacją i realizacją rządowych strategii i programów polityki rolnej; a także przewidywanie społeczno-ekonomicznych następstw decyzji politycznych w praktyce.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów Istota i zakres pojęcia polityki (determinanty polityki, mechanizmy podejmowania decyzji politycznych); Istota i przedmiot polityki agrarnej (elementy i sfery polityki agrarnej); Założenia doktrynalne (opcje) polityki rolnej (liberalizm, protekcjonizm, interwencjonizm); Gospodarka żywnościowa jako obszar podejmowania decyzji politycznych; Teoretyczne przesłanki protekcjonizmu rolnego; Miary protekcjonizmu (PSE, CSE); Instrumenty protekcjonizmu i ich teoretyczne i praktyczne konsekwencje; Mechanizmy wspierania cen rolnych i dopłat bezpośrednich, Polityka regionalno-strukturalna rozwoju obszarów wiejskich (cele, zasady, instrumenty); Trwały i zrównoważony rozwój (ekorozwój) - cele programów agroekologicznych; Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich. b. tematyka ćwiczeń Proces kształtowania i realizacji polityki rolnej w Polsce (instytucje państwowej administracji rolnej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencje rządowe). Polityka strukturalna (struktura agrarna w Polsce i w krajach Unii Europejskiej, zatrudnienie w rolnictwie w Polsce i w pozostałych krajach UE - analiza porównawcza, rola Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa; Polityka rynkowo-cenowa (główne obszary interwencji w polskim sektorze żywnościowym, działalność Agencji Rynku Rolnego, systemy interwencji na podstawowych rynkach rolnych); Polityka społeczna wobec ludności wiejskiej (sytuacja dochodowa i warunki życia ludności wiejskiej; System finansowania rolnictwa i jego otoczenia (budżetowe finansowanie rolnictwa w Polsce).			
Metoda nauczania: Wykład, konwersatoria oraz samodzielne studia literaturowe i przygotowywanie prezentacji przez studentów z wykorzystaniem publikacji instytucji rządowych i pozarządowych.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Pisemny egzamin testowy, przygotowanie prezentacji.			
Pomoce naukowe i literatura: a. literatura obowiązkowa Czyżewski A., Henisz-Matuszczak A., Rolnictwo Unii Europejskiej i Polski, Wyd. AE w Poznaniu, Poznań 2006 Kowalski A., Mazurkiewicz E., Wieś, rolnictwo i gospodarka żywnościowa po przystąpieniu Polski do UE, Warszawa 2004 b. literatura uzupełniająca Woś A. (red) Encyklopedia Agrobiznesu. Wyd. Fundacja Innowacja, Warszawa 1998. Woś A. (red. nauk.) Analiza produkcyjno-ekonomicznej sytuacji rolnictwa i gospodarki żywnościowej w 2006r. IERiGŻ-PIB, Warszawa 2007			

Zarządzanie produkcją i usługami <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL504 <i>Kod przedmiotu</i>	5 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
45 <i>Liczba godzin zajęć</i>	30 <i>Wykłady</i>	15 <i>Ćwiczenia</i>	4 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr inż. Ludwik Wicki <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Zapoznanie studentów z istotą zarządzania produkcją i usługami, przebiegiem procesów produkcji: od rozpoznania zapotrzebowania rynkowego, projektowanie wyrobu i procesów przez proces produkcyjny do dystrybucji. Studenci zapoznają się z problematyką zarządzania zapasami, zarządzania zdolnością produkcyjną oraz podstawowymi zagadnieniami wyboru procesu technologicznego oraz z możliwościami zastosowania nowoczesnych informatycznych narzędzi zarządzania (np. ERP). Zdobędą podstawową wiedzę dotyczącą bezpieczeństwa i higieny pracy oraz humanizacji pracy.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Rozumienie prawidłowości związane z działalnością produkcyjną i usługową oraz nabyć umiejętność rozwiązywania podstawowych problemów zarządzania procesami produkcyjnymi i usługowymi, rozumienie i stosowanie zasad i narzędzi zarządzania procesowego.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów 1. Wprowadzenie do zarządzania produkcją i usługami, cel i przedmiot. 2. Metody organizatorskie i zarządzania – przegląd technik przydatnych w zarządzaniu produkcją i usługami. 3. Przedsiębiorstwo produkcyjne i usługowe i jego struktura: działalność operacyjna, służby utrzymania ruchu, służby umysłowe. Podstawowe wyposażenie. Lokalizacja przedsiębiorstw i dobór wyposażenia. Organizacja przestrzeni produkcyjnej. 4. Pojęcie systemu, działalność operacyjna jako system, wpływ otoczenia. Pojęcie procesu produkcyjnego. Orientacja funkcjonalna i procesowa. Podejście procesowe w organizacji. 5. Pomiar efektywności systemu produkcyjnego i usługowego, efektywność ogólna i cząstkowa. 6. Przygotowanie produkcji: planowanie nowego produktu (usługi), czynniki popytowe, ekonomiczne i środowiskowe. Jakość i niezawodność produktu. 7. Przygotowanie projektu produkcji: podstawowe procesy technologiczne, procesy pomocnicze. 8. Organizacja procesów wytwórczych i usługowych, typy formy i odmiany organizacji produkcji. Rozmieszczenie urządzeń, technologia grupowa. Możliwości i efekty automatyzacji produkcji. Technologiczność produkcji. 9. Sterowanie produkcją: plany produkcji i plany operacyjne. 10. Zarządzanie zapasami i zarządzanie zdolnościami produkcyjnymi 11. Informatyczne systemy wspomagania zarządzania produkcją i usługami: MRP, ERP, CRM, zakres i oczekiwane efekty zastosowań. 12. Jakość, zarządzanie jakością i koszty jakości. Znaczenie podejścia procesowego. Śledzenie powstawania produktu (traceability). 13. Podnoszenie jakości usług przez cykliczne uzgadnianie monitorowanie i raportowanie kluczowych parametrów usług. 14. Podstawy organizacji pracy, badanie pracy i warunków pracy. Czynniki szkodliwe i niebezpieczne w materialnym środowisku pracy, podstawy bhp i ergonomii. Humanizacja pracy 15. Podsumowanie treści wykładów b. tematyka ćwiczeń 1. Określanie zdolności produkcyjnych przedsiębiorstw. 2. Określanie norm zużycia i ustalanie zapotrzebowania na surowce. 3. Metody sterowania poziomem zapasów. 4. Planowanie lokalizacji przedsiębiorstwa. 5. Koncepcja nowego wyrobu usługi, funkcje produktu a potrzeby odbiorców. 6. Projekt organizacji przestrzeni produkcyjnej. 7. Zaliczenie końcowe.			
Metoda nauczania: Tematyka wykładów będzie realizowana głównie w formie podającej – wykładu oraz wykładu połączonego z dyskusją. Ćwiczenia prowadzone są w formie zajęć laboratoryjnych z przewagą aktywności własnej studentów. W czasie zajęć studenci przygotowują w zespołach cząstkowe prace analityczne.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Zaliczenie wykładów odbywa się w formie pisemnej – test wyboru. Zaliczenie poprawkowe z wykładów w formie ustnej. Zaliczenie ćwiczeń odbywa się w formie sprawdzianu pisemnego oraz na podstawie oceny prac własnych studentów przygotowywanych w ramach zajęć.			
Pomoce naukowe i literatura: a. literatura obowiązkowa Pająk E.: Zarządzanie produkcją. Produkt, technologia, organizacja. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006. b. literatura uzupełniająca Burchart-Korol D., Furman J.: Zarządzanie produkcją i usługami. Wydawnictwo Politechniki Śląskiej. Gliwice 2007. Durlik I.: Inżynieria zarządzania. Cz.1 Strategie organizacji produkcji nowe koncepcje zarządzania. Wydawnictwo Placet, Warszawa 2004. Kapusta F.: Teoria agrobiznesu. Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu, Wrocław 2003. Lysons K.: Zakupy zaopatrzeniowe. PWE Warszawa 2004. Muhleman A., Oakland J., Lockyer G.: Zarządzanie. Produkcji i usługi. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2001. Piasecki B. (red.): Ekonomika i zarządzanie małą firmą. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999.			

Zarządzanie jakością <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL602 <i>Kod przedmiotu</i>	6 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30 <i>Liczba godzin zajęć</i>	15 <i>Wykłady</i>	15 <i>Ćwiczenia</i>	4 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr hab. Edward Majewski <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Zapoznanie studentów z podstawowymi problemami z zakresu normalizacji, certyfikacji i integracji systemów zarządzania jakością, ochroną środowiska, bezpieczeństwem pracy i bezpieczeństwem informacji. Przedstawienie podstawowych metod i narzędzi doskonalenia jakości. Omówienie standardów ISO i wybranych branżowych standardów zarządzania jakością.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Zrozumienie podstawowych pojęć z zakresu zarządzania jakością. Zdobycie podstawowej wiedzy przydatnej do rozwiązywania problemów zarządzania jakością i wdrażania systemów zapewnienia jakości.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów 1. Historyczne podejście do problematyki jakości. 2. Koszty jakości 3. Metody i narzędzia doskonalenia jakości 4. Normalizacja, certyfikacja i integracja systemów zarządzania jakością 5. Certyfikaty ISO 6. Wybrane branżowe certyfikaty 7. Założenia koncepcji TQM b. tematyka ćwiczeń 1. Metoda zapobiegania defektom: poka-yoke 2. Koszty jakości: studium przypadku 3. Schemat blokowy 4. Procedura 5. Reengineering 6. Wprowadzanie systemu zapewnienia jakości: studium przypadku 7. Referaty studentów			
Metoda nauczania: Wykład i ćwiczenia w formie zajęć seminaryjnych, rozwiązywanie „studiów przypadku”.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Test egzaminacyjny. samodzielna praca grupowa studentów.			
Pomoce naukowe i literatura: Ilustrowanie procesów biznesowych za pomocą schematów blokowych programu Visio – http://office.microsoft.com/pl-pl/visio/HA010744131045.aspx a. literatura obowiązkowa J.J. Dahlgaard, K. Kristensen, G.K. Kanji, „Podstawy zarządzania jakością” PWN, 2002. b. literatura uzupełniająca E. Majewski, R. Kowalski „TQM i zarządzanie zmianami” SGGW 2007 J. Łańcucki, „Podstawy Kompleksowego Zarządzania Jakością”, AE, Poznań, 2000 John Grout's Poka-Yoke Page - http://csob.berry.edu/faculty/jgrout/pokayoke.shtml			

Zarządzanie projektami <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL601 <i>Kod przedmiotu</i>	6 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
45 <i>Liczba godzin zajęć</i>	15 <i>Wykłady</i>	30 <i>Ćwiczenia</i>	4 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr inż. Agnieszka Biernat-Jarka <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Polityki Agrarnej i Marketingu <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Celem przedmiotu jest przekazanie studentom wiedzy z zakresu zarządzania projektami, planowania i realizacji projektu oraz metod ich oceny, jak również przekazanie wiadomości niezbędnych do odpowiedniego przygotowania i wdrożenia projektu.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Zrozumienie roli projektów w zarządzaniu, poznanie zasad i nowoczesnych instrumentów zarządzania projektami, definiowania i planowania projektów, uzyskanie umiejętności przygotowania projektów przez studentów, ze szczególnym uwzględnieniem projektów europejskich.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów Istota projektu (geneza zarządzania projektami, pojęcie i rodzaje projektu, podmioty i przedmioty projektu); Etapy konstruowania projektu (cykl życia projektu: rozpoczęcie projektu, planowanie, realizacja, zamknięcie projektu); Istota i zasady matrycy logicznej (budowa matrycy logicznej, wypełnianie i weryfikacja matrycy logicznej, matryca logiczna a ocena projektów); Organizacja zespołu projektowego (pojęcie zespołu, etapy tworzenia zespołu, dobór pracowników, zadania kierownika projektu, modele strukturalne zespołów projektowych); Planowanie przebiegu i zasobów projektu (studium wykonalności projektu, opracowanie harmonogramu, budżet); Struktura zarządzania projektem (zarządzanie czasem, zasobami, ryzykiem.); Projekty europejskie (fundusze strukturalne, fundusz spójności, inicjatywy wspólnotowe). b. tematyka ćwiczeń Specyfika projektów ekonomicznych i organizacyjnych, Metodyka zarządzania programami i projektami europejskimi (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia, Programy Operacyjne); Instytucje biorące udział w projektach europejskich (instytucja płatnicza, instytucje zarządzające, wdrażające, beneficjenci, komitety monitorujące); Planowanie projektu europejskiego (przygotowanie harmonogramu projektu, planowanie zasobów, budżetowanie projektu); Kwalifikowalność wydatków w projekcie europejskim; Ewaluacja, monitorowanie i kontrola projektów europejskich (warunki ustalone w umowie o dofinansowanie, kontrola wewnętrzna a kontrola zewnętrzna UE).			
Metoda nauczania: Wykład, konwersatoria oraz samodzielne studia literaturowe i przygotowywanie projektów przez studentów z wykorzystaniem dostępnych publikacji i stron internetowych.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Egzamin pisemny, przygotowanie projektu.			
Pomoce naukowe i literatura: a. literatura obowiązkowa Stabryła A., Zarządzanie projektami ekonomicznymi i organizacyjnymi, PWN, Warszawa 2006 Pawlak M., Zarządzanie projektami, PWN, Warszawa 2006 b. literatura uzupełniająca Weiss E., Zarządzanie jakością projektu w funduszach strukturalnych Unii Europejskiej-BiS s.c., Wrocław 2006 Sikorska K., Bulzacki T., Dotacje z Unii Europejskiej, Helion, Gliwice 2005 Trocki M., Gruzca B (pr. zb.), Zarządzanie projektem europejskim, PWE, Warszawa 2007			

Zarządzanie i planowanie marketingowe <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL605 <i>Kod przedmiotu</i>	6 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30 <i>Liczba godzin zajęć</i>	15 <i>Wykłady</i>	15 <i>Ćwiczenia</i>	3 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr inż. Leonard Milewski <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Polityki Agrarnej i Marketingu <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Zapoznanie studentów z najnowszą wiedzą z zakresu zarządzania i planowania marketingowego, w tym charakteru i zakresu strategii marketingowej. Ponadto zaprezentowanie narzędzi i metod w planowaniu i zarządzaniu marketingowym przedsiębiorstwem.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Wykształcenie umiejętności twórczego i praktycznego przygotowania koncepcji zarządzania marketingowego i strategii marketingowej przedsiębiorstwa, kompetentnego posługiwania się metodami i narzędziami marketingowymi oraz opracowania planu marketingowego w przedsiębiorstwie.			
Opis przedmiotu:			
a. tematyka wykładów			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Relacja między zarządzaniem strategicznym a marketingiem strategicznym. Istota, funkcje, elementy procesu zarządzania strategicznego; obszary i elementy marketingu strategicznego; wyróżnienie Strategicznych Jednostek Biznesu; opracowanie planu strategicznego i jego wdrożenie; zarządzanie strategiczne a marketingowe. 2. Istota i elementy procesu zarządzania marketingowego 3. Identyfikacja szans rynkowych. Analiza makrootoczenia, otoczenia konkurencyjnego; analiza rynkowych aktywów przedsiębiorstwa; 4. Formułowanie misji i celów przedsiębiorstwa 5. Segmentacja i wybór rynków docelowych. Działania marketingowe oparte na segmentacji rynku; plasowanie, pozycjonowanie firmy i oferty na rynku; 6. Opracowanie strategii marketingowych. Strategie formułowane w przedsiębiorstwie; strategia marketingowa, a strategię funkcjonalne; wdrażanie strategii; 7. Sporządzanie planów marketingowych. Marketingowe planowanie strategiczne i operacyjne; relacje między biznes - planem a planem marketingowym. 8. Organizacja, wdrażanie i kontrola działalności marketingowej. Podstawowe formy struktury organizacyjnej przedsiębiorstwa; zasady tworzenia pionu marketingowego w firmie; systemy gromadzenia i przetwarzania informacji. 9. Kontrola działalności marketingowej. Funkcje i rodzaje kontroli marketingu; system i proces kontroli marketingowej; strategiczna i operacyjna kontrola marketingu, 10. Wykład podsumowujący 			
b. tematyka ćwiczeń			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza otoczenia marketingowego. Analiza makrootoczenia przedsiębiorstwa (metoda scenariuszy zmian, metoda SWOT.); analiza otoczenia konkurencyjnego (metody: pięciu sił Portera, mapa grup strategicznych, BCG); analiza rynkowych aktywów przedsiębiorstwa; - studia przypadków 2. Formułowanie misji i celów przedsiębiorstwa 3. Opracowanie i wdrażanie strategii marketingowej. Wybór rynku docelowego; opracowanie strategii marketingu mix - studia przypadków 4. Planowanie marketingowe. Struktura planów marketingowych; opracowanie planu marketingowego - studia przypadków 5. Zarządzanie służbami marketingowymi w przedsiębiorstwie. Organizacja marketingu przedsiębiorstwa; formy organizacji służb marketingowych: struktura zorientowana funkcjonalnie, struktura zorientowana według produktów, struktura zorientowana według rynków; studia przypadków. 			
Metoda nauczania: Prezentacja słowna, graficzna i audiowizualna; panel dyskusyjny; warsztaty i analiza studia przypadków.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Zaliczenie-forma pisemna; oraz praca projektowa – zespołowa.			
Pomoce naukowe i literatura:			
a. literatura obowiązkowa			
Kotler Ph.: Marketing. Warszawa, Gebethner & S-ka 1994;			
Niestrój R. Zarządzanie marketingem. PWE, Warszawa 1996;			
Ricky W. Griffin: Podstawy zarządzania organizacjami. PWN, Warszawa 1998, 2001;			
Romanowska, Gieryszewska. Analiza strategiczna przedsiębiorstwa. PWE, Warszawa 1997			
b. literatura uzupełniająca			
Bielski J.: Podstawy marketingu. Toruń, TNCiK 1998;			
Garbarski I., Rutkowski I., Wrzosek W.: Marketing. PWE, Warszawa 2000			

Doradztwo i innowatyka <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL604 <i>Kod przedmiotu</i>	6 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30	15	15	3
<i>Liczba godzin zajęć</i>	<i>Wykłady</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Liczba punktów ECTS</i>
dr hab. prof. Izabella Sikorska-Wolak	Katedra Ekonomiki Edukacji Komunikowania i Doradztwa		polski
<i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	<i>Jednostka organizacyjna</i>		<i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu:			
Zapoznanie z prawidłowościami i mechanizmami innowacji i procesów innowacyjnych w organizacjach gospodarczych i środowisku lokalnym, uwrażliwienie na potrzebę dokonywania zmian innowacyjnych, ukazanie roli doradztwa w stymulowaniu procesów innowacyjnych.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje:			
Zdobycie wiedzy z zakresu prawidłowości innowacji i procesów innowacyjnych oraz miejsca i znaczenia doradztwa w tych procesach. Przygotowanie do pełnienia roli doradcy, stosowania technik pracy doradczej, organizowania działań doradczych i innowacyjnych. Zdobycie umiejętności z zarządzania innowacjami w przedsiębiorstwie i środowisku lokalnym.			
Opis przedmiotu:			
a. tematyka wykładów			
Doradztwo jako działalność praktyczna i przedmiot badań naukowych. Istota, cele, funkcje, zadania i rodzaje doradztwa. Geneza i rozwój doradztwa w Polsce. Tendencje rozwoju doradztwa w Polsce i wybranych krajach. Innowatyka jako dyscyplina wiedzy. Przesłanki wyodrębniania się innowatyki. Cele i zadania innowatyki. Interdyscyplinarny charakter innowatyki. Innowacja jako proces. Modele procesu innowacji i ich rozwój w czasie. Dyfuzja innowacji. Modele dyfuzji. Prawidłowości procesu dyfuzji w wiejskich społecznościach lokalnych. Proces innowacyjno-decyzyjny. Struktura procesu. Czynniki wyznaczające skuteczność procesu innowacyjno-decyzyjnego. Psycho – socjologiczne aspekty procesu przyswajania innowacji. Innowacyjność człowieka i jej uwarunkowania. Innowacja jako rodzaj transgresji. Postawy wobec innowacji. Plastyczność innowacyjna i kompetencje innowacyjne kształtowania się motywacji do działań innowacyjnych. Źródła oporów i barier w procesie przyswajania innowacji i sposoby ich przezwyciężania. Doradztwo w rozwiązywaniu problemów i w stymulowaniu postaw i procesów innowacyjnych. Polityka innowacyjna. Tendencje zmian w polityce innowacyjnej. Krajowe i regionalne systemy innowacji.			
b. tematyka ćwiczeń			
Doradztwo jako czynnik postępu w rolnictwie. Sylwetka społeczno zawodowa doradcy. Cechy skutecznego doradcy. Etapy rozpoznawania i rozwiązywania problemów doradczych. Pojęcie i istota innowacji. Rodzaje innowacji i kryteria ich wyodrębniania. Analiza źródeł innowacji. Egzogenne i endogenne źródła innowacji. Transfer wiedzy i technologii. Instytucje i formy transferu w Polsce i wybranych krajach. Firma innowacyjna jako szczególny rodzaj organizacji gospodarczych. Cechy firmy innowacyjnej. Rodzaje firm innowacyjnych. Struktura i etapy procesu innowacyjnego w przedsiębiorstwie. Czynniki determinujące wybór strategii innowacyjnych. Instytucje i formy wspierania działalności innowacyjnej. Źródła finansowania działalności innowacyjnej. Formy i metody pracy doradczej.			
Metoda nauczania:			
Wykład z wykorzystaniem technik multimedialnych. Ćwiczenia – metody aktywizujące – sytuacyjne i symulacyjne.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń:			
Zaliczenie przedmiotu w formie pisemnej.			
Pomoce naukowe i literatura:			
a. literatura obowiązkowa			
Kargulowa A., :O teorii i praktyce poradnictwa. Wyd. PWN, Warszawa 2007			
S. Zawisza Procesy komunikowania w doradztwie. Wyd. ATR, Bydgoszcz 2003			
A. Pomykalski: Zarządzanie innowacjami. PWN, Warszawa 20001			
M. Strużycki (red.): Innowacyjność w teorii i praktyce. Wyd. SGH, Warszawa 2006			
b. literatura uzupełniająca			
W. Janasz (red.): Innowacje w działalności przedsiębiorstw w integracji z Unią Europejską. Wyd. DIFIN, Warszawa 2005			
A. Sosnowska- S. Łobjko: Zarządzanie firmą innowacyjną. Wyd. DIFIN, Warszawa 2000			
W. Kujawiński: Metodyka i organizacja doradztwa rolniczego. Wyd. KCDRRiOW, Poznań, 2002.			
Rola doradztwa rolniczego w rozwoju przedsiębiorczości zespołowej rolników. Wyd. SGGW, Warszawa 2000.			
P. Drucker: Natchnienie i fart czyli innowacja i przedsiębiorczość. Wyd. Studio Emka, Warszawa 2004			
A. Francik: Sterowanie procesami innowacyjnymi w organizacji. Wyd. AE, Kraków, 2003			
A. Sosnowska- S. Łobjko: Jak wdrażać innowacje technologiczne w firmie. Poradnik dla przedsiębiorców. Wyd. PARP, Warszawa 2005			
Innowacje – http://imik.wip.pw.edu.pl/innowacje/			

Zarządzanie wiedzą <i>Nazwa przedmiotu</i>	ZOL603 <i>Kod przedmiotu</i>	6 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
15	15		2
<i>Liczba godzin zajęć</i>	<i>Wykłady</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Liczba punktów ECTS</i>
dr Joanna Paliszkiewicz <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Celem przedmiotu jest przedstawienie procesu zarządzania wiedzą: lokalizowania, pozyskiwania, rozwoju, transferu, wykorzystywania i zachowywania wiedzy. Ponadto omówione zostaną aspekty związane z mierzeniem zasobów wiedzy, oraz z zaufaniem organizacyjnym. Przedstawione zostaną również podstawowe metody zarządzania wiedzą i kapitałem intelektualnym stosowane w przedsiębiorstwach.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Przedmiot ma na celu zapoznanie studentów z zagadnieniami zarządzania wiedzą.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie – zasoby wiedzy przedsiębiorstwa 2. Najważniejsze zagadnienia dotyczące zarządzania wiedzą 3. Cele zarządzania wiedzą 4. Lokalizowanie zasobów wiedzy 5. Pozyskiwanie wiedzy 6. Rozwijanie wiedzy 7. Dzielenie się wiedzą i rozpowszechnianie jej 8. Wykorzystywanie wiedzy 9. Zachowywanie wiedzy 10. Mierzenie wartości zasobów wiedzy 11. Wdrażanie zarządzania wiedzą 12. Rola menedżerów i pracowników organizacji w procesie zarządzania wiedzą 13. Strategie zarządzania wiedzą 14. Potencjał zaufania w zarządzaniu wiedzą 15. Podsumowanie 			
Metoda nauczania: Forma aktywizująca wykorzystanie studiów przypadków, artykułów z prasy zagranicznej, dyskusja, testy, praca w zespołach.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Uczestnictwo w zajęciach - 40%, test - 60%.			
Pomoce naukowe i literatura: a. literatura obowiązkowa Paliszkiewicz J.O., Zarządzanie wiedzą – koncepcja oceny i modele, Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2007. b. literatura uzupełniająca Paliszkiewicz J. O., Rozwój organizacji poprzez zarządzanie kapitałem intelektualnym, wyd. ALPHA pro, Ostrołęka 2005. Probst G., Raub S., Romhardt K., Zarządzanie wiedzą w organizacji, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2002 Gladstone B., Zarządzanie wiedzą, Wydawnictwo Petit, Warszawa, 2004. Jashapara A., Zarządzanie wiedzą. Zintegrowane podejście, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2006.			